

GEN. MARSHALL PATVIRTINTAS VIENBALSAI

SENATAS NERADO REIKALINGU APKLAUSINĖTI SEKRETORIŲ

J. Byrnes atsistatydinimas ir gen. G. Marshall paskyrimas plačiai komentuojamas užsienyje

WASHINGTON, D. C., saus. 8 d. — Vakar prezidento Trumano paskelbimas apie James Byrnes atsistatydinimą iš valstybės sekretoriaus pareigų daugelį nustebino, o šiandien visi stebisi skubiais senato veiksmais patvirtinti naują sekretorių.

Vos tik tai prezidentas Trumanas pasiuntė į senatą raštą, prašydamas patvirtinti gen. Marshall valstybės sekretoriaus pareigoms, praėjus 55 minutėms, jis jau buvo vienbalsiai patvirtintas.

Prezidentas prašė patvirtinti visą eilę pareigūnų, bet senatorius Arthur Vandenberg, užsienio komiteto pirmininkas, tuojau išskyrė gen. Marshall liečiantį raštą, sukvietė komitetą ir patarė rekomenduoti jį tvirtinti. O vėliau jis kreipėsi į senatą ir prašė patvirtinti naujai parinktą pareigūną.

Senatorius Vandenberg pareiškė įsitikinimą, kad gen. Marshall tęs James Byrnes vestą užsienio politiką. Be to, jis aiškino, kad greitas naujo sekretoriaus patvirtinimas įtikins užsieniečius, jog Amerikos užsienio reikalų vadovybė yra pastovi, departamentas nepalikta be atsakomojo pareigūno.

Patirta, kad gen. Marshall šiandien jau pasiekė Guam sa-

lą. Jis skrenda į Havajus, kur tikisi kelias dienas pailsėti. Ten jo laukia ponis Marshall.

Guam saloje jį apspito laikraštininkai, norėdami patirti apie planus užsienio politikai. Gen. Marshall nustebo, kai iš laikraštininkų patyrė, jog jis jau paskirtas valstybės sekretoriu. Šiuo reikalu jis tarėsis su prezidentu Trumanu, bet apie paskyrimą patyrė tik tai Guam aerodrome. Marshall atsisakė daryti bet kokius pareiškimus užsienio reikalais, kol nepasitars su prezidentu.

Washington plačiai komentuojama galimybė, kad gen. Marshall gali tapti krašto prezidentu. Jeigu Trumanas sunkiai susirgtų arba mirytų, tai įstatymai liepia valstybės sekretoriui eiti prezidento pareigas. Manoma, kad artėjančių rinkimų metu prez. Trumanas ir gen. Marshall gali būti demokratų partijos kandidatais.

Patirta, kad užsienio reikalais plačiai komentuojamas Byrnes atsistatydinimas ir gen. Marshall paskyrimas. Britai, prancūzai ir italai šiltai sutiko gen. Marshall paskyrimą, tuo tarpu Maskva nurodo, kad ne tik tiktai Amerikos ambasadorius Maskvoje, bet ir valstybės sekretorius yra įtakingi kariškiai.

TRUMANAS PATARIA MAŽINTI KAINAS, NEMAŽINTI MOKESČIŲ

Prezidentas liepia nenaikinti butų nuomų kontrolės, nereikalaui didesnių algų

WASHINGTON, D. C., saus. 8 d. — Prezidentas Trumanas pasiuntė kongresui raštą apie ekonominę krašto būklę, patardamas pramonininkams mažinti naujai gaminamų prekių kainas.

Prezidentas yra įsitikinęs, kad 1947 metai bus patys produktyviausi Amerikos istorijoje, bet reikia žiūrėti, kad nesumažėtų pajėgumas pirkti.

Jis pataria darbininkams nereikalaui labai didelių algų, kad nepakenktų pramonėi.

PATARIA NEMAŽINTI VALDŽIOS MOKESČIŲ

Republikonai buvo pasiūkę mažinti valdžios mokesčius, bet prezidentas griežčiausiai juos įspėjo.

Prezidentas mano, kad mokesčiai privalo būti sumažinti, bet tas laikotarpis dar neatėjęs.

Prezidentas netiki, kad Amerikoje būtina privalo įvykti depresija, kaip daugelis tai nužiūri. Vienur kitur teks susidurti su nesklandumais, bet valdžia mano, kad depresija bus išvengta.

PATARIA NENAIKINTI BUTŲ KONTROLĖS

Prezidentas pataria kongresui nenaikinti butų nuomų kontrolės, nes tati labai sumažintų perkamąją gyventojų galią.

Kol krašte nėra pakankamai

butų, kol statomosios medžiagos stoka jaučiamas, valdžia privalo kontroliuoti butų kainas, sako prezidentas.

Prezidentas siūlo kongresui praplėsti socialinės apdraudos sritį ir pakelti dabartinę algų minimumą.

PRAŠO PRIIMTI DARBO ĮSTATYMUS

Trumanas prašo kongresą praveisti įstatymus, kurie normuoja darbo ir kapitalo santykius, šiuo reikalu jis jau išsitarė pirmame pranešime kongresui.

Prezidentas mano, kad valdžia privalėtų priimti ilgąmetę programą gyvenamiesiems namams statyti.

Patirta, kad prezidentas išsiuntinėjo įsakymą biudžeto tarnautojams, patardamas neskelti prasmintų skaitmenų apie biudžetą.

INEŠTA DAUG ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Naujai pradėjusio dirbti kongreso komitetui turi visą eilę įstatymų projektų, kuriuos rengiasi priimti.

Vienas projektas reikalauja panaikinti visus tuos unių kontraktus, kurie reikalauja savininką priimti darban tik-tai unių narius. "Closed shop" kontraktas esą skaitomas priešingu amerikiečių turimam laisvės sąvokai.

Yra keli projektai, priešingi prezidento Trumano rekomendacijoms.

Marš. Montgomery Maskvoje

Feldmaršalas Bernard L. Montgomery (balto švarku) ir maršalas A. M. Vasilevskis (po kairei) stebi garbės sargybą Maskvos aerodrome.

Neleis pavergti Vokietijos darbininkų

WASHINGTON, D. C., saus. 8 d. — George Meany and Matthew Woll kreipėsi į valstybės sekretorių ir karo departamentą, informuodami apie planą pavergti Vokietijos darbininkų unių.

Amerikos Darbo Federacija patyrė, kad keturių zonų karo vadai pasižadėjo padėti vokiečių darbininkų unioms įstoti į Paryžiuje sudarytą unių centrą, kuriame vadovauja komunistai.

Komunistai nori pagrobti vokiečių unių kontrolę, AFL ves kovą prieš šias pastangas.

Deanna Durbin daugiausia uždirbo

WASHINGTON, D. C., saus. 8 d. — Finansų departamentas paskelbė, kad iš kino artistų 1944 metais Deanna Durbin uždirbo daugiausia pinigų.

Vien tik tai "Universal Pictures" bendrovė jau išmokėjo \$310,728.33. Be to, ji ir josios vyras Felix Jackson iš tos pačios bendrovės gavo dar \$425,603.93.

Thomas J. Watson, mašinų bendrovės pirmininkas, tais pačiais metais uždirbo \$425,548.94.

Kiniečiai labai patenkinti gen. Marshall paskyrimu. Prezidento atstovas nei vienu žodžiu nepasmerkė gen. Chiang, nors labai aštriai kritikavo komunistus ir kuomintango reakcinius elementus.

Neduos Stalinui Irano aliejaus

TEHERAN, Iranas, saus. 8 d. — Rexa Afshar, tris kartus buvęs krašto premjeras, pradėjo organizuoti bloką, kuris priešinsis Gavamo valdžios politikai.

Afshar sutraukė keturias stiprias partijas, kurios nenori duoti Rusijai Azerbeidžano žibalo versmų.

Gavam prašys naują parlamentą duoti Rusijai koncesijas, bet Afsharo vadovaujama koalicija bandys jam pasipriešinti.

LEON BLUM PLANAS KOVAI PRIEŠ INFLIACIJĄ RANDA PRITARĘJŲ

Indijos kongreso vadai smerkia prancūzus už vedamas kovas Indokinijos šiaurėje

PARYŽIUS, saus. 8 d. — Leon Blum vadovaujamo kabineto kova frankui stabilizuoti ir juodai rinkai išnaikinti randa pritarėjų visame krašte, praneša Paul Ghali, Chicago "Daily News" korespondentas.

Daugelis prancūzų Blumą vadina išgelbėtoju, nes visame krašte pradeda atgyti pasitikėjimas savo ūkiu.

Sudarytas slaptas komitetas, kuris veda nepalaujamą kovą prieš plačiai praplitusią juodą rinką.

PLATUS SLUOKSNIAI PRITARIA PREMIJUI

Platus prancūzų visuomenės sluoksnių pritaria premjero paruoštam ir gyvenimam vedamam planui kovai prieš infliaciją.

Valdžia liepė 5% sumažinti visų produktų kainas, tati teigiamai atsiliepė į visą ūkį. Dabar valdžia įtikinėja ūkininkus nepardavinėti produktų juodai rinkai, šiam nuostatai nusikaltusieji bus labai aštriai baudžiami.

Teks vesti sunki kova su juodąja rinka, nes ji labai praplitusi.

Indusai smerkia prancūzus Azijoje

NEW DEHLI, Indija, saus. 8 d. — Jawaharlal Nehru ir kiti kongreso pareigūnai pasmerkė prancūzų karo veiksmus Indokinijoje.

Nehru sako, kad prancūzų prestyžas smarkiai nukritęs visoje Azijoje, jeigu jie neduos Indokinijos tautoms laisvą tvarkyti savo reikalų.

Prakash Narain, Indijos socialistų partijos vadas, atsisakė iš kongreso partijos vykdomojo komiteto, jis nepriitaria britų planui.

Graikijoje užmušti 28 asmenys

ATENAI, Graikija, saus. 8 d. — Gonas, Zarko ir Amatoli srityse įvyko susirėmimai tarp policijos ir partizanų, 28 as-

menys užmušti, sako korespondentai.

Vidaus reikalų ministerija paskelbė, kad suimta 150 žmonių, kurie palaikė ryšius arba padėjo komunistams.

Florina srityje komunistai užėmė šešis kaimelius, susirėmimai su partizanais eina Prespa ežero pakraščiuose.

Berlyne daugelis miršta nuo šalčio

BERLYNAS, saus. 8 d. — Gen. McNamee paskelbė, kad Amerikos ir britų zonų ekonominis sujungimas nereiškia politinės vienybės sudarymo.

Paskutinėmis dienomis Berlyne siaučia nepaprastai dideli šalčiai, daugelis miršta, nes vokiečių sostinėje trūksta kuro.

Praeitą savaitę Berlyne mirė 1,222, tuo tarpu prieš karą, kai mieste buvo milijonu vokiečių daugiau, tą pačią savaitę mirė tik 750.

Nori pagrobti jūrinių kontrolę

NEW YORK, N. Y., saus. 8 d. — Joseph Curran pareiškė, kad Harry Bridges bando pagrobti į savo kontrolę visas Amerikos jūrinių organizacijas.

Tautinis jūrinių komitetas tikrai pagrobimo tikslais ir buvo komunistų suorganizuotas. Curran skelbia, kad minėto komiteto posėdžių protokolai buvo netikslūs, jie buvo skelbiami netiksliam vaizdai susidaryti.

Los Angeles mieste 66 automobilių nukentėjo vienoje nelaimėje.

Sovietų karo vadai parodė maršalui Montgomery Maskvos karo akademijas.

Debesuotas. Saulė teka — 7:18; leidžiasi — 4:39.

JAU 1941 M. BRITAI ŽINOJO APIE VERGŲ DARBĄ SOVIETŲ RUSIJOJ

Komunistų skirti pareigūnai vagia ir lupikauja, Varšuvoje suimtas lenkų laivyno attache

SYDNEY, Australija, saus. 8 d. Jau 1941 metais britų valdžia žinojo, kad sovietų valdovai prievartos darbams naudoja penkiolika milijonų žmonių, neseniai paskelbė atsakomą valdžios pareigūnai. Vergų tarpe buvo pusantro milijono lenkų, kuriuos Stalinas paleido, kai gen. Sikorski vadovaujama valdžia susitarė su Maskva. Britų majoras Victor Cazelet, kuris buvo priskirtas prie lenkų valdžios ryšiams palaikyti, šiuo reikalu pasakė kalbą Londone.

Kai britai nutarė siųsti pagalbą rusams, jie įsileido vieną britų karininką apžiūrėti Murmansko uostą ir susisiekti. Sovietų aviacijos karininkas pareiškė britui, kad už mėnesio Murmanske bus pastatytas reikalingas aerodromas, sovietų valdžia pasiūsi 30,000 politinių kalinių darbu atlikti. Karo metu Cazelet kalba buvo skaitoma didžiausia paslaptimi, ir uždrausta josios turinį platinti, kad nepakenktų geriems santykiams su sąjungininkais. Vėliau Cazelet žuvo lėktuvo nelaimėje, kartu su premjeru Sikorskiu ir kitais.

PALEISTI LENKAI LABAI IŠVARGĘ

Apie sąlygas sovietų vergų stovyklose britai patyrė iš paleistų lenkų. Stalinas buvo pasižadėjęs paleisti visus suimtuosius, bet dalis jų jau neteko gyvybės.

Paleistųjų sveikata buvo tokia silpna, kad visi juos mačiusieji stebėjosi. Cazelet patyrė, kad sovietų valdžia panašiai elgėsi ne vien su lenkais, bet ir su rusais.

Sovietų karininkai dažnai ruošė bankietus, tuo tarpu 15 milijonų dirbo ir gyveno vergų sąlygose.

Komunistams tar-nauia tik nesą-žiningieji

STOCKHOLM, Švedija, saus. 8 d. — Patirta, kad kapitonas Mankovsky, Bieruto valdžios laivyno attache Stockholme, šiomis dienomis suimtas Varšuvoje.

Paaikėjo, kad kap. Mankovsky pardavinėjo lenkams pasus išvažiuoti užsienin ir slap-tai gabeno į švediją vertingus meno paveikslus bei brangenybes.

Besinaudodamas diplomatine padėtimi, kap. Mankovsky stengėsi pasipelninti kiek tik galėdamas.

AMBASADOS PAREIGŪNAI GIRTUOKLIAUJA

Praeitą naktį švedų policija areštavo vieną Varšuvos valdžios ambasados pareigūną už triukšmo kėlimą gatvėje.

Pasirodė, kad ambasados tar-

nautojas buvo girtutėlis. Jis pareiškė viltį pasidaryti reikalingą sumą pinigų, o vėliau pasitraukti.

Į švediją lenkai gabena brangenybes didžiausiomis dėžėmis.

Peru sostinėj nušautas redaktorius

LIMA, Peru, sausio 8 d. — Francisco Grana Garland, plačiai skaitomo "La Prensa" redaktorius, šiandien nušautas.

Prie jo priartėjo keli vyrai, paleido šūvius ir pabėgo automobiliu.

Manoma, kad pasikėsinimas prieš 40 metų amžiaus direktorių pirmininką turi politinės reikšmės.

—Vakar Kwajalein vandenyn-se nuskendo vokiečių karo laivas "Prinz Eugen", kuris spyrė dvim atominėm bombom. Bombos jį sunkiai sužeidė, bet tik tai šiandien jis staugiai pakrypo ir nuskendo.

—Palestinoje vakar neįvyko didesnių susirėmimų.

—Gen. Lucius Clay, naujas J. V. karo vadas Europoj, pareiškė, kad tuo tarpu nebus pakaitų okupacijos politikoje.

—Indokinijoje prancūzų karo jėgos susijungė su Hai Duong srityje atskirtu garnizonu, Viet Nam jėgos sumuštos ir išsklaidytos.

—Prezidentas Trumanas asmeniškai norėjo paskelbti žinią apie James Byrnes atsistatydinimą tik tai penktadienį, bet kai patirta, kad ji pradėjo sklirti, tai Baltieji Rūmai ją paskelbė antradienį.

Vėliausios Naujienos

—Prezidentas Trumanas jau prieš kelis mėnesius buvo sutaręs su gen. George Marshall dėl valstybės sekretoriaus pareigų, paskelbė prezidento sekretorius Ross. Prezidentas norėjo, kad James Byrnes baigtų pradėtą sutartį.

—Valdžia panaikino viešųjų ir pakelėse esančių apstojimo namų nuomų kontrolę nuo vasario 15 dienos. Savaitėi arba daugiau kambarius nuomoja žmonės negalės kelti nuomos kainų. Viešųjų savininkai pasižadėjo nekelti kainų.

—Niekad taip gerai nemiegojau, kaip praeitą naktį, — pareiškė laikraštininkams sekretorius Byrnes, visą valandą pavėlavęs į darbą.

—Prisiekiusiųjų teismas pripažino kaltais kelis New Yorko meklėjus, bandžiusius papirkti futbolo lošikus.

—Gen. Marshall atvyks į Washingtoną už kokių dešimt dienų.

—Rusijai gen. Marshall teiginas, kaip civilinio karo aištrų kurstytojas, vakar paskelbė sovietų spauda. Marshall paskyrimas valstybės sekretoriu rusams labai nepatinka, jis esą nenoris daryti kompromisų.

—Kairieji darbiečiai kritikuoja ministerį Bevin už užsienio politiką, ir gen. Marshall už pranešimą apie padėtį Kinijoje.

LIETUVIŲ RĖTELIAI

MIRĖ JUOZAS LAUKIS

BUVĖS LAIKRAŠTININKAS, KNYGŲ VERTĖJAS,
LIETUVIŲ AIDOBLISTŲ VADAS

Antradienio vakare, sausio 7 pergyventos, ir jų tarpe jis dieną, šv. Kryžiaus ligoninėje kaip 7:45 valandą mirė Juozas Laukis — senas Bridgeporto gyventojas, praėity žymus lietuvių veikėjas.

Laukis neseniai buvo prasitaręs, kad jis yra gimęs 1866 metais. Reikia, mirė sulaukęs 80 metų.

J. Ameriką atvyko, kaip manoma, apie 1892 metus. Kai šį kraštą pasiekė aptiekorius Justinas Kulis ir lietuvių-anglų kalbos žodyno autorius Antanas Lalis 1895 metais, tai jau jie rado Laukį gyvenusį Amerikoje porą-trejetą metų.

Laukis buvo kilęs iš Suvalkių. Jaunesnėse dienose dirbo lietuvių laikraščių redakcijose: prie Lietuvos, neilgai Naujienose, redagavo taipgi IWW (aidoblistų) žurnalą.

Prie pirmąjį pasaulinį karą nedidelę Amerikos lietuvių dalis buvo užsikrėtusi anarcho-tuojančiu unijiniu judėjimu. Laukis pasidarė šito judėjimo vadu, lyg ir teoretiku.

Po pirmojo pasaulinio karo jisai buvo parvykęs į Lietuvą. Sugrįžęs ėmė krypti tolyn nuo aidoblistų, o ir amerikonių tarpe aidoblistų dienos atrodė

Laiškas iš Lietuvos

LAISKĄ GAVO X. NEW
BRITAIN, CONN.

Sužinojom Jūsų antrašą ir rašom Jums keletą žodžių.

Kai sužinojom, kad atrastė laišką, tai labai apsidžiaugėm.

Mes dabar gyvenam neblogiausio — kaip B-nas. Mums atrodo, kad Jūs jį gerai pažinot. Taigi mes dabar gyvename, kaip jis kad gyveno.

Daugiau neturiu ką rašyti, tad baigsiu laišką.

Sveikinam Jus visus ir linkim daug gero. Sudie, sudie.

— Jūsų brolis.

Laiško gavėjo priedas: Tegul Bimba pasiskaito šį laišką su savo penktakojais raudonukais. Mano brolis gyvena taip, kaip gyveno B-nas. O tas B-nas neturėjo nė drapanų, nė namų, nei valgyti, nei katės, nei šuns, nė lovos.

Anna Lukošius Baigia Pasveikti

DEKOJA DRAUGAMS UZ
APLANKYMĄ

Anna ir Anton Lukošiai gyvena ir užlaiko rūbų siuvyklą ir valymo įstaigą adresu 2555 W. 43rd St., Brighton Parke.

Ponia Lukošienė prieš keletą savaičių buvo sunkokai apsirgusi ir buvo priversta pasiduoti operacijai. Operaciją padarė Dr. T. Dundulis. Ji labai buvo pasekminga, ir šiomis dienomis teko nugirsti, kad ponia Anna Lukošienė baigia pasveikti ir netrukus mano grįžti prie savo kasdieninio užsiėmimo ir prie visuomenės darbo.

Ponia Anna Lukošius dėkoja giminiams ir draugams už aplankymą jos ligoninėje, namuose ir už suteiktas gėles.

Motinos Sūnus

BRAZILIJOS KAVA

Didžiausias kavos produkcijos kraštas pasaulyje, Brazilija, kuri jau daugiau kaip dešimtį metų neišbrenda iš sunkenybių, vėl atsidūrė prieš naują krizę. Pradedant 1931 metais, ryšium su pasauline ūkio krize pradėjusi savo kavos pervežimą į jūrą, Brazilija iki šio karo pradžios yra sunaikinusi 4 milijonus tonų kavos. Tai yra toks kiekis, kurio visam pasauliui užtektų lygiai pusėrečių metų laikui!

Jau prieš prasidedant kavos krizei, Brazilijoje iškeltas reikalas mažinti kavos produkciją, kadangi kavai skiriant žymią laukų, darbo jėgų ir pramonės dalį, kitos ūkio šakos dėl to nukentė. Dar 1929 metais Brazilijos kavos eksportas apėmė 71% viso eksporto, kuris iki 1940 metų nukrito jau iki 45% ir iki dabar, dėl karo sąlygų, sumažėjo net iki 30%, tuo tarpu kitų krašto produktų eksportas labai menkai tepakilo, o kaučuko eksportas priklauso viščiškai nuo JAV karinių poreikimų ir jų statomų sąlygų.

Europa iki karo buvo svarbiausias Brazilijos kavos emėjas ir į Europą vis buvo eksportuojama 43% Brazilijos kavos produkcijos. Nuo 1940 metų tik kelios neutralios Europos šalys, Švedija, Šveicarija, Ispanija ir Portugalija dar importuoja, bet ir tos palyginti žymiai mažesnius kiekius, vos 13%.

Brazilijos kavos eksporto mažėjimas matyti iš šių skaitinių. 1939 m. — 990,000 tonų, 1940 m. — 723,000 tonų, 1941 m. — 663,000 tonų.

Paskutiniaisiais metais ir pati gamta atėjo Brazilijos vyriausybei į pagalbą; kad nebereiktų milijonus tonų verstį į jūrą, pradėjo žymiai mažiau beuždėti. Mat, dėl didelio miškų išnaikinimo Brazilijos oras darosi sausesnis, kas jau atsilieja į žemės ūkį bendrai ir į kavos ūkį ypatingai.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

MOTERYS, RĖDYKITES TAUTINIAIS RŪBAIS

Greitai apsisuka metai, vasaris ir vėl čia pat. Vasario šešioliktoji mums gerai žinoma, tai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis, kurią mes šimt minėsimė iškilmingai toje pačioje vietoje, Amalgamated salėje.

Pati programa bus paskelbta kiek vėliau. Tuo kartu tik galima pasakyti, kad minėjimas užims sekmadienio popietį ir vakarą. Popiet bus rimtoji dalis, gi vakare šokiai. Į šokius ypač turėtų kreipti dėmesio jaunimas. Bus geras orkestras, kuris susidės iš dešinių žmonių. Muziką lydės dainos; grojant lietuviškus šokius lydės lietuviška daina, gi amerikoniškus šokius lydės amerikoniškos dainos. Tėvai prašomi paraginti savo sūnus ir dukras, kad tą vakarą būtų su mumis.

O kaip gi apie moteris? Labai gražus įspūdis susidaro kai salėje matosi kodaugiausia pasipuošusių tautiniais rūbais. Šiais laikais ypač turėtumėm puošti tautiniais rūbais, nes mūsų sesės Lietuvoje to daryti negali. Mes čia turėdamos laisvę ir žmogaus teises, turėtumėm savo tautos šventę paminėti išpūdingiausiais, pasipuošę tautiniais rūbais.

Ligi vasario šešioliktos laiko dar yra suvirš mėnuo. Per tą laiką galima pasisiuti tautinius rūbus. "Naujienose" jau plačiai buvo rašyta, kokie turi būti lietuviški rūbai. Prašome į tai kreipti dėmesio, ypač įsidėmėtina nevilkti juodo aksomo kikiškų (žaketėlių), nes jie ne-lietuviški. Taip pat vedusios moterys turi pridengti galvą ar tai nuometu, ar tam tikru pasiūtu gaubtuku. Rūty vainikai, pasiryžimo darbuotis lietuviš-

Laisvutė

a. + a.

KAZIMIERAS PETRULIS
gyveno 946 W. 31st Place

Mirė sausio 7 d., 6:20 val. ryto, 1947 m., sulaukęs 63 metų amžiaus. Gimęs Panevėžio apskr., Naujamiesčio par. Berčiūnų kaime. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko nuliūdę: mylima draugė Eleanor Vėsotienė ir jos šeima, brolis Povilas ir jo šeima, Grand Rapids, Mich. ir kitos giminės.

Priklausė prie Teisybės Mylėtojų Dr. Jos, Simono Daukanto Dr. Jos ir Liet. Piliečių Darbininkų Klubu.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituania Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienio, sausio 11 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Petrulio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Draugė, Brolis ir Giminės.

Laid. Direkt. Antanas M. Phillips, tel. YARDS 4908.

ANELIA SIRVIDAS
gyv. 2954 Emerald Ave.

Mirė sausio 6 d., 11:45 val. vakaro, 1947 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Telšių apskrityje. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko nuliūdę draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 10 d., 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Anelės Sirvidienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Draugai ir Pažįstami.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

Bartenderiai Laukia Didesnių Algų

Chicago Bartenderių unijos lokalo 278 (A.D.F.) 275 nariai laukia algų pakėlimo. Šitie bartenderiai tarnauja Chicago vidurmesčio viešbučiuose.

Kurį laiką jie tarėsi išeiti į streiką, bet susitaikė su samdytojais, kai šie sutiko pakelti jiems algas.

Naujų jų algų skalė bus tokia: \$9, \$9.50 ir \$10.50 dienai už 40 valandų darbo savaitę.

ROSE NEEROSE
po tėvais Yudeikaite,
gyveno 4554 S. Paulina St.

Mirė sausio 6 d., 7:45 val. vakaro, 1947 m., sulaukus 18 metų, Gimus Chicagoje.

Paliko nuliūdę: vyras Pranciškus, duklė Jo Anne, tėveliai Feliksas ir Marijona Yudeikiai, brolis Adolfas, uošviai Sigurd ir Minnie Neerose jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks Penktad., sausio 10 d., 8:30 v. ryto iš koplyčios į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Rose Neerose giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Duklė, Tėveliai, Brolis, Uošviai ir Giminės.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

JUOZAPAS LAUKIS

Gyv. 3241 S. Halsted St.

Mirė sausio 7 d., 7:30 val. vak. 1947, metais, sulaukęs senatvės. Gimęs Suvalkijoje.

Amerikoje išgyveno daugiau kaip 60 metų.

Paliko nuliūdę: gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 10 d., 8:30 val. ryto, iš koplyčios į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Laukio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Giminės, Draugai ir Pažįstami.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ KRIAUCIŲ Lokalo 269 A. C. W. of A. susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 10 d., 7:30 val. vak. Amalgamated Centro name, 333 So. Ashland ave. Bus įvedinimas lokalo valdybos 1947 metams. Be to valdyba žada patiekti skapumynų visiems nariams.

Valdyba

SOUTH WEST LIET. DEMOKRATŲ KLUBO mėn. susirinkimas įvyks adresu 6812 S. Washtenaw Ave. bažnytinėje svet., ketvirtad., sausio 9 d., 7:30 val. vakaro. Visi nariai kviečiami skaitlingai susirinkti.

—Kviečia Valdyba.

Pirkite tose krautuvėse, kurios GARSINASI "NAUJIEŖOSE"

URBA Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

PROspect 0099

3319 Lituania Ave.

YARDS 1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTVIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Diena
ir Naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)

3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SŪNUS

TEL.: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

GARSINKITES NAUJIEŖOSE

M. GUDELIS

MARTINKAIČIO ATSIMINIMAI

PIRMOJI DALIS

JAUNATVĖ ir TĖVIŠKĖ

1. GIMTINĖ IR ARTIMIEJI

MALŪNAS

Kiekvienas anksčiau iš Lietu- vos atvažiuojęs žmogus pažįsta girtas, jų galėjai rasti kiekvie- name ūkyje. Mūsų ūkis, kuris buvo gana didelis. — Kregž- džiuose turėjome 130 margų, o Gražiškiuose — 32, — vienomis girtomis negalėjo tenkintis.

Mano tėvukas, kuris ūkį su- tvarkė ir viską ant kojų pasta- tė, turėjo ne vienas, bet ketve- rias girtas. Vienomis niekas bū- tų negalėjęs primalti didelę šeimynai ir gyvuliams reikalin- gų miltų.

Pradžioje tas girtas šuko ke- turi vyrai, bet vėliau tėvas su- galvojo palengvinti visą darbą. Dar baudžiavos laikais jis kaž- kur girdėjo, jog galima tas gir- nas sukli žymiai mažesne jėga. Jis pritaikė prie jų atitinkamas kartis, kad vienu sukimu gal- tų sukli visi keturi akmens. Kituose ūkiuose girtas turėda- vo sukli dieną ir naktį, o mū- siškės daug greičiau sumaldavo ir darbas būdavo lengvesnis.

Be šito tėvuko palikto malū- no mano laikais buvo dar vienas. Netoliese stovėjo didokas Obrūnų dvaras, kuriam priklausė dideli miško plotai. Nežinau dėl kokių priežasčių minėtas dvaras bankrutavo, ponas viską pardavė. Pats dvaras pateko į vieno prablaščius rankas, o ma- no tėvas nusipirko didoką miš- ko plotą.

Medžių toje girioje buvo

daug. Iš jų trobas pasistatė ir dalį dar parduė. Tėvas, atsi- menu, pastatė labai didelę dar- žinę, kuri buvo panaši į kluoną. Toje daržinėje mes viską krau- davome, dažnai net ir durpes džiovindavom.

Iš atlikusių medžių nutarė pa- statyti malūną. Jis stovėjo tru- paty toliau nuo namų. Pradžio- je jame buvo įtaisytos mažos girtos, bet vėliau nutarė sunau- doti didžiulį akmenį, kuris gu- lėjo mūsų laukuose. Brolis su- sirado girtakalį, tokį Kraujulai- tį, kuris visai mūsų apylinkėi girtas kalė. Girtakalis apžiūrė- jo didžiulį granitinį akmenį ir nutarė padaryti geras girtas. Nors brolis jam ir buvo davęs norimo akmens dydį. Krauju- taitis, nenorėdamas gadinoti di- džiuo akmens, nukalė girtas tokio pločio, koks buvo tas ak- muo. Pradžioje mūsiškiai rau- kėsi, bet vėliau įprato ir buvo patenkinti. Mūsų girtos buvo keturių pėdų pločio, jos skaitė- si labai didelės.

Girtos buvo pastatytos tiktai sau, bet kai didžiulis akmuo pradėjo sukli ir javus pūdais varyti, tai brolis ir sako:

—Galui malti ir kitiems.

Daug jam garsinti nereikėjo. Vos tik tai kaimynai sužinojo, pradėjo traukti prie malūno. Pradžioje atvažiuodavo artimes- nieji, o vėliau traukdavo ir iš tolimesnių vietų.

MALONININKAS PRIVALO DO- TI TEISINGAS

Netrukus pasklido gandas, kad brolis yra labai geras ir tei- singas malūnininkas, tai turėjo žymiai daugiau darbo, negu jis norėjo. O būti geru malūninin- ku labai lengva. Reikia tiktai būti teisingu. To meto malūni- ninkai, matyt, labai sukdavo kaimiečius, o brolis jų neskriau- dė, todėl jį malūną ir trauk- davo.

Mūsų apylinkės ūkininkai bū- davo labai patenkinti, jei pasi- veždavo tiek miltų, kiek kiek nuveždavo javų. Jis, matyt, ne- žinojo, kad javų turis žymiai padidėdavo, kai pereinavo per girtas. Svoris galėdavo būti tas pats, bet turis būdavo didesnis, kaip ir kiekvieno skaldomo ir smulkinamo daikto. Tuo tarpu kai jie atvažiuodavo į mūsų ma- lūną, tai jiems atiduodavo vi- sus miltus, gautus iš atvežtu ja- vų. Ūkininkai nepilnus javų maišus pripildydavo miltais, o jeigu atvažiuodavo su pilnutė- liais maišais, tai miltų negalė- davo sutalpinti. Miltų kiekis ir buvo didžiausiu jų pasitenkini- mu, todėl jiems ir mūsų malū- nas patiko.

JAUNESNIS BROLIS TVARKO MALŪNĄ

Vyresnysis mano brolis, Jon- nas, šešis metus rusus pagal sa- vo muziką šokdinęs, būtų galė- jęs ir ūkyje pasilikti, bet jis nu-ėjo į žentus. Gražiškiuose gyve- no našlė, kuri turėjo savo žė- mės sklypą visai greta mūsų 32 margų.

Jonui patiko Gražiškių našlė, jam patiko ir Gražiškių žemė, todėl ir išėjo iš namų. Jis turė- jo gana gražų ūkį, kai prie turi- mų 32 margų dar pridėjo naš- lės dalį.

Jaunesniam broliui, Nikode- mui, patiko gerokas. Gal sak- ti, kad jis malūnai tą malūną pagerino ir sumodernino. Jam patikdavo malūnas, nors kartais dieną ir naktį ten reikėdavo praleisti.

As taip pat visą laiką po ma- lūną sukinėjau. Darbas jame man patikdavo. Išsiformis valan- domis nesitraukdavau iš malū- no, o kai paugėjau, tai ir bro- liui padėdavau. Vos iš mokyk- los, būdavo, parvažiuoju, tai tuoju ir skubu į malūną. Jeigu brolis norėdavo kur išeiti, tai jį pavaduodavau.

—Petrai,—sakydavo jis man, —ateisi malūnan —O tu, kur būsi? —Šiandien noriu pas mergas eiti... —Gera, aš prižiūrėsiu, — at- sakydavau.

Buvau dar mažas, bet malū- no darbas man buvo gerai pa- žįstamas. Broli pavaduodavau, o pačiame malūne viską atlik- davau.

VAIKŲ SKIEPIJIMAS — NUODEME

Vienas mano brolis, truputį vyresnis už mane, mirė gerokai išaugęs. Jojo mirtį labai gerai prisimenu, ji mane smarkiai pa- veikė. Jis sirgo raupais, nuo raupų ir mirė. Raupų ir kitokių ligų epidemijos tais laikais la- bai dažnai siausdavo. Kai įsi- maišydavo į koki kaimą, tai vi- są jaunimą iškildavo.

—Turim vežti vaikus čiepyti, — pasakodavo mano tėvas, kai liga pradėdavo siausti apylinkė- je. Bet seniai ir kiti kaimo gy- ventojai griežčiausiai čiepijimui priešinosi. Pasiapriešinimo cen- tras buvo Gražiškiuose, kur bu- vo pats stipriausias davatkų liz- das. Už spyrimąsi vežti vaikus pas gydytoją ir skiepyti, mano tėvą net bedieviu apšaukė. Šian- dien ir skiepytieji vaikai kartais suserga, bet vaikų epidemijos dabartinių metų yra žymiai re- tesnis reiškinys, negu tai buvo mano tėviškėje.

—Kur tai matyta, — sakyda- vo patys tamsiausieji žmonės, — jis daugiau tiki daktarais ir vaistais; negu Dievo valia. Jeigu Dievulis norės aniuolėli pasiim- ti, tai joki čiepai negelbės.

Šiandien mes juokiamės iš pa- našių tamsuolių. Dabar ir tiki- tieji pasakoja, kad Dievas pa- deda tiktai tiems, kurie patys

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

LAIŠKĄ GAVO JUOZAS B. CHICAGOJE

Ponas Juozai!

Radau Tamstos adresą Lietu- vių laikrašty, leidžiamame lie- tuviams Vokietijoje.

As esu Vokietijoje kartu su jaunesniu broliu, taipgi su dėde kunigu ir jo seseria. Visi Jūsų šeimos nariai pasiliko Lie- tuvoje.

Mes pabėgome į Vokietiją, kadangi nenorėjome patekti į Sibirą. Rusai kolonizuoja lietu- vius, siųsdami juos į Sibirą, o į Lietuvą atgabena rusus. Visa Lietuvos dirbama žemė paima- ma valstybės nuosavybėn. Vi- si ūkininkai patampa papras- tiais darbininkais bežemiais. Tokioj padėty pasidaro nesva-

savimi rūpinasi, bet anksčiau viską pavesdavo Dievo valiai.

Už čiepijamą mano tėvų rei- kėjo spaviedotis, o šiandien jo- kio kunigo Amerikon neislei- džia, jeigu jis nėra kelis kartus skiepytas. Žemė tiktai kelias de- šimtis kartų aplinkui Saulę ap- sisuko, bet ir pačioje tikyboje padaryta pakaitų.

bu, ar aš dirbu Lietuvoje, ar Sibire, kur irgi neturėsiu nuo- savybės — taip skelbia komu- nistai. O todėl prekių trauki- niai rieda dažnai ir toli pla- čiojoj Rusijoje, pripildyti žmo- nių ir palydimi ginkluotų en- kavedistų (NKVD). Pasakojā- ma, būk šie keliauninkai esą "savanoriai". Tačiau tas žodis yra skiriamas tik svetimiems kraštams, įkalti jiems mintį, jogei Sovietų Rusijoje viskas daroma laisvu noru ir reiškiant padėką komunistų partijai, nors tikrovėje žmonės lieja kraujo ašaras.

Kad išgabtų į Sibirą žmo- nių šauksmų pasaulis neišgir- stų, jie ten pašalinami iš žė- mės paviršio kaip galima grei- čiau. "Tik mirusieji yra tylūs ir nestato reikalavimų", sako komunistai. Nepatenkintiems pašalinti visos priemonės skai- tomos geros. Geriausios vietos yra koncentracijos lageriai, kur žmonės dirba pusbadžiai, kirs- dami medžius giriose ar kas- dami kanalus. Ginkluoti enka-

vedistai stovį už jų nugarų. Situose koncentracijos lageriuo- se žmonės dirba iki mirtis juos pasima. Gal ima laiko metus, arba mažiau, jeigu užsikrečia- ma liga stovykloje išsiplečia, arba žmogų nušauja į pakau- šį.

Visa tai atrodo netikėtina, bet yra teisybė. Nors nemalo- nu, bet turiu pasakyti, kad nie- kas tuo nenori tikėti kol pats nepatiria ant savęs. Bet, deja, tuomet jau būna pervėlu. Ko- munizmas yra liga, kurią gali išgydyti tik skiepijimas. Kitaip sakant, kas paragavo komuniz- mo, tas nebenori jo daugiau. Tačiau neįurėjusieji patyrimo duodasi klaidinami skambiais komunistų prižadais.

As nežinau, ar Tamsta gau- si šį laišką. Gali atsitikti, kad kontrolė palaidos jį gurbe. Gal- la, kad pasaulis neleidžia mums kalbėti apie dalykus, kuriuos visi turėtų žinoti.

Šiuo metu mes gyvename vargingą išvietintųjų lagerio gyvenimą. Rusai deda dideles pastangas sugrąžinti mus į So- vietų Rusiją, kur gyvenančiųjų po piautuvo emblema vaitoji- mas neprasiskverbs pro geleži- nę uždangą. Grįžimas į Lie- tuvą būtų lyg mirtis mums.

Taigi mes gyvename ruščia abe- jone ir laukiame ką su mumis padarys. Trūksta drabužių, vi- taminų, tabako ir kitų daiktų, kurių reikia žmonėms gyvenan- tiems normalų gyvenimą. Visi mes norėtumėm išsikraustyti kur nors iš Europos, ba nesi- jaučiame saugūs tenai.

Sudie šį kartą. Laukiu Tam- stos atsakymo. — X.

**INCOME TAKSUS
PILDO**

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS

4148 ARCHER AVE.
Tel. Virginia 2114

ZELVIS & SON

GENERAL BUILDING
CONTRACTORS

Statom naujus namus ir taisom senus. Štoram frontus, mūrų, ce- mento ir karpenderio darbus. Taisom stogus ir apkalam sai- dingais. Apkalnuojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas.

5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
(Šaukite vakarais į namus)
NORMAL 0060

Atyda Tavernoms

Mes esam specialistai dėl Taver- nom įrengimo. Gausit alų tiesiog iš sklepo bakos be kokių. Dabar turim reikmenis. Pašaukit mūsų atstovą **STANLEY TARAUSKI, YARDS 7889.**

DISTRICT REFRIGERATION CO.
942 West 35th Street

FRANK'S TAVERN

Pranešame draugams ir pažįsta- miems, kad mes vėl Tavernoms biznyje adresu:

4163 So. Halsted St.
Tel. VIRGINIA 9617
F. Bastis ir A. Sidekis, Sav.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas

Nathan 3329 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

JOS. F. BUDRIK

INC.

Didelė Krautuvė

**RAKANDŲ, RADIO
IR JEWELRY**

Kviečia visus širdingai atsilan- kyti į mūsų krautuvę.

Television demonstruojama kiekvieną dieną.

Naujos 1947 metų RADIOS, lie- tuviški rekordai ir rašomos ma- šinėlės.

Patyręs laikrodininkas sutaiso gerai laikrodžius. Krautuvė at- dara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val. vakaro.

Budriko radio valanda

iš W. C. F. L. leidžiama kiek- vieną sekmadienį 9:30 val. vak., o ketvirtadienį vakarais iš sto- ties W. H. F. C. nuo 7 iki 8 vak.

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237

**You Can Get
Quick Relief From
Tired Eyes**

MAKE THIS SIMPLE TEST TODAY

EYES TIRED? Soothe and refresh them in seconds with two drops of safe, gentle Murine in each eye. You get—

QUICK RELIEF. Instantly your eyes feel re- freshed. Murine's scientific blend of 7 in- gredients cleanses and soothes eyes that are tired from overwork or exposure to sun, wind and dust.

MURINE

FOR YOUR EYES

Garsinkitės "N-nose"

PAKVIETIMAS

Pavieniai, draugijos ir biznieriiai pasidėkite savo pinigų į Chicago Taupymo Bendrovę. Kiekvienas indėlis yra ap- draustas iki \$5,000. Indėlius galite prisiųsti ir laišku. Da- bar išmokame dividendų 3% už Paid-Up šėrus ir 2½% už Optional ir Serial šėrus. Duodame paskolas lengvais išmokėjimais. TURTAS VIRŠ \$1,400,000.00.

(JEI PASIDĖSITE PINIGUS NE VELIAU SAUSIO 20 DIENĄ. DIVIDENDUS GAUSITE UŽ VISĄ MĖNESĮ)

Chicago Savings and Loan Ass'n

JOHN PAKEL, Prezidentas

6234 So. Western Ave. Phone Grovehill 7575

PASINAUDOKITE PROGA!
TAUPYKITE PINIGUS • ATEICIAI • BEDARBEI • PIRKIMUI
NAMO • PAGELBAI LIGOJE • IR SENATVEJE.

ČIA IDĖTI PINIGAI NEŠA 3%.

Kiekvieno indėliai yra apdrausti iki \$5,000; o vedusi pora gali in- dėlius sukombinuoti taip, kad bus apdrausti iki \$15,000.00.

ISIMTI GALIMA LENGVAI, PAGAL PRIIMTAS Taisykles.

Indėlius galima atnešti arba pasiųsti laiškais.

DUODAME PASKOLAS ANT LENGVŲ IŠMOKĖJIMŲ

UNIVERSAL

Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. CANal 8500

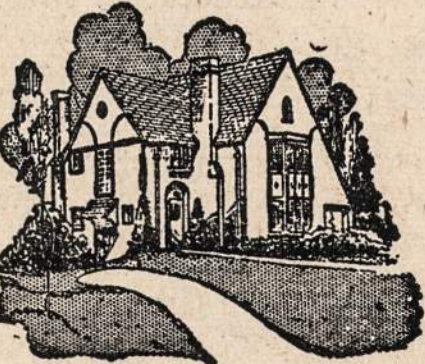
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Planingas Taupymas Visada Moka Gerus Dividendus

SI BENDROVĖ PER 42 METUS SAVO TAUPYTOJAMS IŠMO- KEJO KIEKVIENĄ SUTAUPYTĄ DOLERĮ SU GERAIS DIVI- DENDAIS. KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI YRA AP- DRAUSTI IKI \$5,000.00 PER FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE KOMPANIJĄ.

Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo bankinę knygutę

PASKOLOS ANT MORGICIŲ UŽ 4%

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

2202 W. CERMAK ROAD

TEL. CANAL 8887-8999

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager

Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9 A. M.—7 P. M. Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

TURTAS VIRŠ \$2,900,000—ATSARGOS kapitalas virš \$200,000

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

\$6.00 per year in Canada

\$6.00 per year outside of Chicago

\$8.00 per year in Chicago

4c per copy.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — **paštu:**

Metams — \$8.00

Pusei metų — 4.00

Trims mėnesiams — 2.00

Dviem mėnesiams — 1.50

Vienam mėnesiui — .75

Chicago per išsiuntinėjus:

Viena kopija — 4c

Savaitė — 18c

Mėnesiui — 75c

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:

Metams — \$6.00

Pusei metų — 3.25

Trims mėnesiams — 1.75

Dviem mėnesiams — 1.25

Vienam mėnesiui — .75

Užsienio:

Metams — \$8.00

Pusei metų — 4.00

Trims mėnesiams — 2.50

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmenius, leidžia Naujienų Bendrovę, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas CANal 8500

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Atmaina Užsienio Politikos Departamente

Jungtinės Valstybės vėl pakeitė savo užsienio politikos vedėją. Buvo Cordell Hull, paskui Stettinius, po jo Byrnes, o dabar armijos generolas George C. Marshall. Nėra abejonės, kad Byrnes pasitraukė tikrai dėl nesveikatos, o ne dėl to, kad prezidentas jį pavarė. Todėl šita atmaina nereikia, kad Jungtinės Valstybės nutarė keisti savo užsienio politikos liniją. Gen. Marshall eis tuo pačiu keliu. Tai yra — griežtai gins Amerikos nusistatymą ginčiuose su sovietų Rusija ir stengsis kooperuoti su opozicija (republikonais).

Atrodo, kad su republikonais jisai susikalbės ne blogiau, kaip Byrnes. Senatorius Vandenberg, kuris yra užsienio reikalų komisijos pirmininkas ir senato prezidentas, yra entuziastiškas Marshallo rėmėjas. Jam pasirūpinus, naujasis valstybės sekretorius vakar jau buvo patvirtintas, ir tai vienbalsiai.

Pirmas dalykas, kuris rūpėjo prezidentui Trumanui, skiriant įpėdinį sekretoriui Byrnes'ui, buvo gauti asmenį su dideliu prestyžu, nes artinasi laikas, kada Jungtinės Valstybės teks tarti nulemiantį žodį taikos su Vokietija klausime. Gen. Marshallas kaip tik ir yra toks asmuo. Kaip generalinio štabo viršininkas karo metu, jisai įgijo pagarbą ne tiktai Amerikoje, bet ir kitose šalyse.

Antras dalykas, ir kurį atsižvelgė prezidentas, skirdamas buvusį Amerikos ginkluotų jėgų viršininką užsienio politikai vesti, yra tas, kad gen. Marshallas turi daug patyrimo derybose su atstovais kitų didžiųjų valstybių, kurios išvien su Jungtinėmis Valstybėmis kariavo prieš Vokietiją ir Japoniją. Jisai dalyvavo visose slaptose tritųjų ir keturių „didžiųjų“ konferencijose — Teherane, Jaltoje, Potsdame ir kitur. Jisai gerai žino, kokios nuolaidos buvo daromos rusams ir britams ir ką pastarieji prižadėjo Jungtinėms Valstybėms.

Nežinia, ar jisai sutiko su visais velionio Rooseveltto politiniais sprendimais. Bet jisai žino, kodėl tie sprendimai buvo daromi, ir jam nereikės ieškoti informacijų pas kitus, kada kils klausimas apie tą arba kitą praeitę dalyką. Marshallas pasižymėjo, kaip nepaprastai gabus organizatorius. Ar jisai turi tokį pat gabumą ir politikoje, parodys jo darbai.

Gaila, kad jo eksperimentas Kinijoje paliko abejotiną rekordą. Bet Kinijoje jisai turėjo progą daug ko išmoksti. Reikia tikėtis, kad, jam sugrįžus į Washingtoną ir apsvačius visą tai, ką jisai tenai patyrė, Amerikos pažvalga ir Tolimųjų Rytų problemą pasidarys reališkesnė. Gen. Marshallas gerai pažino Kinijos komunistus ir, tur but, suprato, kas stovi už jų nugaros.

Galima numanyti, kad gen. Marshallui paėmus į savo rankas užsienio politikos vairą, Jungtinės Valstybės ims daugiau, negu iki šiol, kreipti dėmesio į Kiniją, Korėją ir Pacifiko salas. Reikia neužmiršti, kad į antrąjį pasaulio karą Amerika įėjo per Aziją, o ne per Europą.

Gen. Marshallą paskirti valstybės sekretorium, veikiausiai, rekomendavo prezidentui jo asmeninis štabo viršininkas, laivyno admirolas William D. Leahy. Atrodo, kad iš civilinių politikų nedaug kas ir težinojo, kas užims Byrnes'o vietą. Dauguma jų yra labai nustebinti.

Tai reikšia, kad naujasis valstybės sekretorius tarsis su admirolu Leahy, pasirinkdamas sau padėjėjų departamente ir atstovus užsienyje. Ne vienam aukštam pareigūnui, gal būt, teks pasieškoti darbo kitur. Iš departamento sąstato pakeitimų bus nuomanu, kur pučia vėjas.

Churchillas Rašo Memuarus

Britanijos konservatorių vadas, buvęs premjeras Winston Churchill, rašo savo memuarus (atsiminimus) ir, sako, jau padiktavęs savo sekretorei 200,000 žodžių. Šituo darbu jisai esąs taip užimtas, kad nebeturis laiko lankyti parlamento posėdžių.

Bus didelis ir, žinoma, įdomus veikalas. Bet Anglijos konservatoriai skundžiasi, kad jų vadas per mažai jėgų pašvenčia kovai prieš Darbo partijos valdžią. Jie sako:

„Tuo tarpu kai Churchillas namie diktuoja savo atsiminimus, tai socialistai diktuoja naują ekonominę santvarką Britanijai.“

Ką darbiečiai „padiktuos“ Anglijos parlamente, turės daug daugiau svarbos istorijoje, negu Churchillio memuarai.

APŽVALGA

NAUJAS D. P. VIRŠININKAS JAV ZONOJE

Yra paskirtas naujas UNRRA „išvietintų asmenų“ (D.P.) direktorius Vokietijos Jungtinių Amerikos Valstybių zonoje, Paul B. Edwards, iš Aberdeen, S. D. Sausio 12 d. jisai perims pareigas iš buv. direktoriaus John H. Whiting.

SPĖLIOJIMAI APIE MARSHALL'Ų PASKYRIMĄ

Daugelis žmonių Washingtono buvo nustebinti, kad valstybės sekretorius Byrnes rezignavo ir jo vieton prezidentas paskyrė gen. George C. Marshall, kuris buvo armijos generalinio štabo viršininkas karo metu, paskui bandė Kinijoje sutaukinti Kuomintang valdžią su komunistais.

Gandai apie tai, kad sekretorius Byrnes ketinas rezignuoti,ėjo seniai. Pasirodo, kad iš tikrųjų jisai jau pereitą balandžio mėnesį buvo įteikęs savo rezignaciją, bet Trumanas tada jos nepriėmė. Kai kurie laikraščiai pranešavo, kad jo vietą užims Dean Acheson, kuris, sako, esąs sovietų „appeasement“ šalininkas (jo artimiausi pro-sovietiškai patarėjai esą Alger Hiss ir Donald Hiss).

Bet prezidentas Trumanas pasirinko penkių žvaigždžių generolą Marshall'ą. Dabar bandoma atspėti, kokių tikslų prezidentas taip pasielgė. Ar jisai neplanuoja pasuosti Marshall'ą nominacijai į JAV prezidentus 1948 m.?

Kaip armijos karininkas, gen. Marshall'as į partijų politiką nesikišdavo. Bet jisai yra laikomas demokratų partijos pritarėju. Tačiau jo amžius jau yra šiek tiek per aukštą kandidatuoti į prezidentus. Per ateinančius rinkimus jisai bus netoli 68 metų amžiaus.

Neseniai buvo prasidėjusi spaudoje agitacija už gen. Eisenhowerio kandidatūrą į prezidentus, nors jisai prieš tai protestavo, sakydamas, kad tai jam trukdo eiti pareigas armijos generalinio štabe (tą vietą jisai užėmė, rezignavus Marshall'ui). Generalių vardai darosi populiarūs Amerikos politikoje.

MILIONAI POLITINIŲ KALINIŲ RUSIJOJE

Jau karo pradžioje Britanijos valdžia patyrė, kad Sovietų Sąjungoje yra ne mažiau, kaip 15 milijonų politinių kalinių, laikomų koncentracijos stovyklose. Šitūs kaliniai sovietų valdžia naudoja, kaip vergus, įvairiems

darbams (fabrikuose, kasyklose, miškuose ir t.t.), nemokėdami jiems jokio atlyginimo ir maitindama juos taip prastai, kad jie vos nemiršta badu.

Taip tų vergų sovietų stovyklose buvo 1,500,000 lenkų, kuriuos bolševikai suėmė, okupuodami rytinę Lenkiją pagal slap-tą susitarimą su Hitleriu, 1939 m. Kada 1941 m. naciai užpuolė Rusiją ir Stalinas pasirašė taikos sutartį su lenkų valdžia, kuriuos priešakyje stovėjo gen. Sikorki, tai lenkams kaliniams buvo suteikta amnestija. Dešimtys tūkstančių jų išėjo iš stovykų ir papasakojo, kas jose dedasi. Pasiremiant jų suteiktai faktais buvo apskaičiuota, kad 1941 m. sovietų Rusijoje buvo bent 15,000,000 kalinių.

Iš jų patyrė apie sovietų vergų stovyklas britų valdžios atstovas ir parlamento narys, maj. Victor Cazelet (vėliau žuvęs drauge su gen. Sikorskiu lėktuvo nelaimėje). Jisai padėjo lenkų valdžiai dalį tų kalinių išlaisvinti.

Maj. Cazelet papasakojo apie tai uždaram susirinkime Londone, 1942 m. pradžioje. Bet jo kalba atidengė tokių baisenybių apie sovietų valdžios elgimąsi su kaliniais, kad Britanijos valdžia uždraudė ją skelbti, bijodama santykių tarp Anglijos ir Rusijos suirimo.

Maj. Cazelet sakė matęs 35,000 lenkų kalinių, paleistų iš stovyklų, ir buvę baugu į juos žiūrėti.

„Tie visi žmonės, išbuvę kone dvejus metus koncentracijos stovyklose, buvo išblyškę nuo bado ir jų veiduose buvo žymės, tur būt nuo šalčio. Jie gyveno palapinėse temperatūroje žemiau nulio ir gaudavo mažai maisto. Jie gyveno tokiose sąlygose, kad mano sunku jas aprašyti, ir aš esu tikras, kad retas iš mūsų galėtų jas pakęsti.“

Bet sovietų valdžia, kaip patyrė tas britų valdžios atstovas, elgiasi su rusais ne geriau, kaip su lenkais. Rusai kaliniai taip pat gauna mažai maisto, kenčia baisy šaltį žiemą ir turi dirbti sunkų darbą.

O tuo pačiu laiku sovietų valdininkai lėbaudavo ir nuolatos keldavo puotas net sunkiausiais karo metais.

Tai žiauraus Azijos despotizmo vaizdas. Bet britų valdžia karo metu slėpė tuos faktus nuo publikos, bijodama, kad Stalinas vėl nepersimestų į Hitlerio pusę. Anglijos (ir Amerikos) publika per keletą metų buvo mulkinama bolševikų propaganda — ir daugelis žmonių patikėjo, kad Rusijoje „darbininkiškas rojus.“

ŽUDIKAS NOVIKOVAS TEBEDIRBA... POLITRUKAI JAU LANKO IR PABALTJIEČIŲ STOVYKLAS VOKIETIJOJ

(„Naujienu“ korespondento pranešimas iš Vokietijos)

Paskiausiu laiku nauji vėjai vėl papūtė į pabaltijiečių tremtinių stovyklas Vokietijoje. Amerikiečių nusistatymas nevar-toti prievartos, stengiantis pabaltijiečius tremtinius grąžinti į tėvynes, pavirto vėl eiliniu kompromisu sovietų agentams. Paskutinės instrukcijos pagreitintos repatriacijos reikalu nors ir skelbia, jog pabaltijiečiai gal-lės laisvai apsispręsti grįžti ar ne į tėvynes, tačiau jau anksčiau, negu tos instrukcijos spėjo išaiškėti tremtiniams, stovyklose pradėtos moralinės prievartos, čia moderniškai vadina-mos „energinga propaganda.“ veiksniai neleidžia abejoti, jog tremtinių stovyklos gyvena kri-ngiausiais laikotarpiais po Vokietijos kapituliacijos.

Visų pirma — stovyklose su-mažintos maisto normos beveik iki bado normų. Stovyklos jau pereitą vasarą pradėtos kloti iš vietos į vietą. Taip pat skreen-

ingai jau ketvirtas mėnuo tero-rizuoja stovyklų gyventojus, ypač šiauriniame amerikiečių zonos distrikte. Tremtiniai pa-likti bebetisais daiktais, su ku-riais tiek UNRRA pareigūnai, tiek amerikiečių kariai, pagaliau tiek vokiečių spauda elgiasi, kaip jiems patinka, o nuskrus-tieji neturi kur netgi pasikys-ti dėl skriaudų ir neretai dėl ne-teisingų šmeižtų. Dabar stovyk-las jau atidarytos ir sovietų po-litrunkams, kurie gali jose agi-tuoti, mitinguoti, lankyti trem-tinių butus, rinkti apie tremti-nius reikalingas žinias UNRRA kartotekose ir iš sąrašų nusta-tinėti tremtinių giminių ir arti-mųjų adresus Lietuvoje.

Tiesa, atitinkamos pastabos instrukcijose, nusakančios so-vietų agentų teises stovyklose, neleidžia jiems varžyti prievar-ti prieš tremtinius, nenorinčius paklaustyti valdiškos bolševikų propagandos, o taip pat drau-

džia jiems po stovyklas ir po tremtinių butus vaikščioti vieniems be palydovo. Bet iš kitos pusės, tos pačios instrukcijos grąsina kiekvienam tremtiniui areštu ir nežinomu likimu už mažiausią politruko įžeidimą veiksmu ar žodžiu. Žinant, jog UNRRA, patinka tai ponui La Guardia ar ne, daugiau ar mažiau yra atvira įstaiga bolševikų agentams, ši pastaba ins-trukcijose tremtiniais pavojinga, nes niekas negali žinoti nei kur, nei kokia priežastis gal-paskatinti politruką pareikšti, kad jis jaučiasi esąs tremtinio įžeistas, o toks pareiškimas jau pakankama priežastis areštuoti tremtinį.

Iki lapkričio 25 d. buvo žinių, jog politrukai jau lankėsi Bau Mergentheimo pabaltijiečių stovykloje ir Heidelbergo pabaltijiečių studentų bendrabutyje. Ir vienoje, ir kitoje vietoje jokių nesusipratimų nebuvo. Šiek tiek įdomiau baigėsi latvių politruko majoro Liberts apsilankymas Esslingeno latvių kolonijoje, apie ką plačiau parašė tremtinių laikraštis „Tėv. Aidas.“

Esslingeno latvių stovykla yra pati didžiausia latvių tremtinių stovykla visose trijose zo-nose. Latvių stovykloje gyvena per 6,000, kurių tarpe nemaža žymių mokslininkų, menininkų ir kt. kultūrininkų. Politrukas šią stovyklą aplankė lydimas UNRRA ir amerikiečių pareigū-nų. Majoras Liberts prisistatė susirinkusiems esąs latvis, kilęs nuo Madonos. Susirinkime da-lyvavo apie 500 latvių.

Sovietų Sąjungos atstovas kvietė latvius grįžti tėvynėn, nes kąs nebendradarbiavo su vokiečiais, tam negresianti jo-ka bausmė. Taip pat latviai le-gionieriai, kurie Kuržemės žie-dą pakliuvo sovietų nelaisvėn, dabar dirba kuriamąjį darbą prie karo sunaikintos tėvynės atstatymo. Paklausus, kodėl daugelis legionierių Rygoj pakarti, o daugelis ramų gyventojų išvežta į Sibirą, politrukas tas žinias pavadino melu, prasi-tardamas, kad niekas iš Latvi-jos negalės ištrukti ir todėl niekas negalės apie tai pranešti tikrų žinių. Sibre, paga-liau pareiškė politrukas, yra tas pats, kas Rygoj, Maskvoj ar Le-ningrade. Vienas latvis tada majorui Liberts priminė, jog apie pakartuosius kareivius lat-viai sužinoję kaip tik iš Mado-nos radio siųstuvo, tačiau ma-joras Liberts į tuos žodžius ne-rado reikalą atsakyti. Jis tik vėl tvirtino, kad latvių laukias dar-bas fabrikuose, kontorose ir laukuose, nes trūksta specialis-tų ir dalyko žinovų. Karas esą pareikalavęs vieno milijono lat-vių gyvybių, bet, čia pat sučiup-tas, jis neatsakė į klausimus, kokių būdu Latvijoje tiek daug žmonių prarado savo gyvybes!

Vienas iš susirinkime dalyva-vusių paklausė: „Prašau, pasa-kykite, ar Novikovas dar tebe-dirba?“ — „Taip, dirba!“ buvo majoro Liberts užtikrintas atsakymas. Tai girdint, salėje kilo didelis trūkimas ir pasipiktinę dalyviai apleido susirinkimą. UNRRA direktoriaus ir ameri-kiečių kariuomenės atstovų klausiami, kodėl jie paliko in-formacinį susirinkimą, latviai paaiškino, kad Novikovas lat-viams tas pats, kas Vokietijoje buvo Himmleris: Novikovo pa-rėdymu, tūkstančiai latvių nete-ko savo gyvybių.

Stovyklos gyventojai išva-žiuojantį politruką palydėjo gi-lia neapykantą, o UNRRA ir ka-riuomenės atstovams sukėlė di-džiulias draugiškumo demons-tracijas.

BELGRADAS, Jugoslavija, saus. 7 d.—Milos Trifunovich, buvęs karo meto premjeras, neprispajista prie jam pri-tamų kaltinimų.

Tito sako, kad jis paruošęs pareiškimą, kuris vėliau buvo naudojamas užsienio spaudoje, Trifunovich pareiškė, kad jis skaitęs pareiškimą, gautą iš britų ir Amerikos ambasa-dų, kad šiuo reikalu kalbėjės su Tito, bet jis nebuvęs pa-reiškimo autorium.

LIETUVIŠKI KLAUSIMAI AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

(Tęsinys)

They fled their country — they had to. Those who remain-ed behind were taken from their homes by the Communists and sent to Siberian concentra-tion camps. Why? Because they are non-Communists; they are patriotic; they are educated; they had worked hard — some had farms, some owned homes, some had a business.

...No doubt they were a menace to the USSR; they may have taken it into their heads to make their country independ-ent again at some future time.

...Mr. Vyshinsky told Mrs. Roosevelt that he did not know why the people did not want to go back to their respective countries — he did not know what they were afraid of. Well, I'm telling him now!

Those in Germany are cold, hungry, living jammed together like sardines... Their past is gone, they have lost all, they have no country, no future. The German people dislike them — they blame them for the short-age in housing and food, Aren't we a little to blame for selling them down the river, not pro-testing enough when Russia took the country over?

Washington Evening Star is lapkričio 29, 1946 rašo plačiau apie pabėgėlių imigraciją. Straipsnį, pavadintą „Immigra-tion of Refugees“ pasirašo Ken-drick Lee. Jame iškeliama būsi-moji akcija Amerikos kongrese pravedimui imigracijos paleng-vinimui pabėgėliams.

Contradictory proposals for revision of the immigration laws will be placed before the new Congress when it meets for its first session in January. President Truman told the United Nations General Assem-bly last October that he would recommend that Congress „au-thorize the United States to do its full part“ in accepting Euro-pean refugees. Administration bills will propose a moderation of present restrictions to facili-tate the admission of displaced persons. Bills offered from other sources will propose a tightening of present restric-tions, or a complete stoppage of all immigration for a period of years.

...Shortages of many con-sumer goods, the pressing need of housing for war veterans and fear of a postwar depres-sion will be cited as compelling reasons for prohibiting any con-siderable influx of immigrants at this time.

Advocates of freer immigra-tion will point to the approach-ing end of European operations by the United Nations Relief and Rehabilitation Administ-ration... After all possible re-patriations have been carried out, there will still remain a hard core of approximately 750,00 refugees who are unwill-ing for various reasons to re-turn to their native countries. It is the immediate critical plight of this last group of re-fugees that will constitute the most forceful argument for in-creased admissions to the Unit-ed States.

The majority of plans to ease the entry of European immig-rants are based on the fact that the annual legal total of quota immigrants is never reached in any single year. The number of unused quotas has exceeded 100,000 in every fiscal year of the period 1931 to 1945, with the exception of 1939. Under the law, however, the unused quotas of one year cannot be added to the ensuing year's quota. Moreover, the law for-bids the transfer of unused quotas in one country to an-other country which may de-sire to send many more immig-rants than its assigned quota permits.

...

Ponia Rooseveltienė Vėl Apgynė Tremtinius U. N. Sesijoje.

Jungtinių Tautų trečiojoje komisijoje Sovietų delegatas Višinsky, atnaujindamas savo puolimus ant išvietintų asmenų, pasiūlė tuojau įsteigti komisiją iširti DP stovyklų, esančių Vakariniėje Vokietijoje, adminis-traciją. Pagal Sovietų teigimus, stovyklų administracija nesistengia išvalyti DP stovyklas nuo pro-naciškų elementų, lei-džia skleisti propagandą prieš išvietintų amėnų repatriaciją, ir t.t. Laikraštis Washington Post iš gruodžio 7, 1946, straipsnyje „Reds Fail to Get U.N. to Probe Refugee Camps“ komentuoja, kad Višinskio sumanymas bal-savime pralaimėjo, 20 balsų prieš devynis. Viena iš kalbėto-jų, kuri išėjo prieš Višinskio pasiūlymą, buvo p. E. Roosevel-tienė; ji energingai atrėmė Višinskio užsiuolimus, pažymė-dama, kad Sovietai jau kelintą kartą svaidosi tokiais kaltini-mais. Cituojame iš oficialios JAV delegacijos Jungtinių Tau-tų sesijai „Press Release“:

Press Release No. 96
December 6, 1946

...

...I wish to point out, Mr. Chairman, that the endless re-petition of these charges does not constitute evidence or proof of their validity.

...

We are all convinced of the anxiety of the countries of ori-gin to have their nationals re-patriated. I venture to make the suggestion, Mr. Chairman, that the countries of origin might facilitate repatriation by re-ex-aminating the capacity of the re-patriation officers appointed for this purpose.

Further in this connection, Mr. Vyshinsky in his speech on the subject, gave a list of in-dividual names and organiza-tions which appeared to bring us down to specific cases. I have to report... that such re-examination of the charge as has been possible by the mili-tary authorities during the ses-sions of this committee has fail-ed again to substantiate the charges... A complete and thor-ough examination was made during the summer and the So-viet commander-in-chief advis-ed as late as early October that in only a single instance could any of the committees or or-ganizations listed in the charges be identified. In that investiga-tion, the charges could not be substantiated with respect to the following organizations:

The Ukrainian Center at Aug-sburg... the Russian Emi-grants Committee in Munich, the White Russian Committee in Regensburg, the Lithuanian National Committee in Hanau, the Lithuanian Committee, the Combined Baltic Committee.

...With respect to some of the organizations listed in Mr. Vyshinsky's speech before this committee, I can report that the present time that the Baltic Non-Repatriation Committee and the Ukrainian Non-Repatri-ation Committee are not known...

In fact the persons listed in Mr. Vyshinsky's speech are un-known in the U. S. zone of Ger-many.

...I urge very strongly that this proposal be defeated.

(Bus daugiau)

—Kūbos teismas paskyrė po tris metus kalėjimo kariš-kiams, ruošusiems perversmą prieš dabartinę valdžią. Visi laukė didesnių bausmių.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.

PASTANGOS Į LIETUVĄ PASIŪSTI DELEGACIJĄ

Paskutiniu metu pabaltijiečių tremtinių globa besirūpinančiose įstaigose kilo sumanymas pasiūsti šių tautų atstovus, išrinktus iš tremtinių, esančių Europos Vakaruose, tarpo, kad jie nuvykę į savo tėvynes, galėtų vietoje susipažinti su dabar ten esama padėtimi. Tai daroma norint suaktyvinti pabaltijiečių grįžimo į tėvynes klausimą. Manoma, jog rinktini tremtinių atstovai, vietoje susipažinę su esama padėtimi, galėtų būti teigiamu paskatu pabaltijiečiams DP repatriuoti į tėvynes. Šio sumanymo vykdymui paruošti dirva, atrodo, pirmasis ėmėsi Augsburgų DP stovyklų vyr. dir. Mack Wishik. Direktorius pareiškė, jog sutinką parvykti į savo tėvynes pasižiūrėti tremtinių rinktieji atstovai vyksią kartu su amerikiečių apsauga ir galėsia grįžti atgal ir apie padėtį painformuoti savo tautiečius.

Parinktų atstovų siuntimo reikalu pabaltijiečiai Augsburgų stovyklose buvo šaukę susirinkimus, tačiau tremtinių bendruomenė atsisakė tokius atstovus rinkti ir siūsti savo nusistatymą motyvuodama pakankamą esamos padėties savo tėvynėse žinojimu. Pabaltijiečiai, atsisakę rinkti atstovus, Augsburgų stovyklų vyr. direktorius paruošė atitinkamą raštą, kuriame išdėstė savo motyvus.

Lapkričio 1 d. pabaltijiečių atstovai Augsburgėje buvo pakviesti pasikalbėjimui su 9

div. štabo pulk. DP reikalams Coll. Gardener. Šio pasikalbėjimo tema buvo išrinktų tremtinių atstovų siuntimas apsilankyti savo tėvynėse. Pirmiausia pulk. Gardener paklausė pabaltijiečių atstovus: —Ką gali pasakyti dėl dir. Mack. Wichik pasiūlymo siųsti delegaciją į Baltijos kraštus?

Atstovai: — Šiuo reikalu kiekviena tautybė buvo sušaukusi susirinkimus ir visi vienbalsiai pasisakė prieš tokios delegacijos siuntimą. Šio apsisprendimo priežastys yra motyvuotos įteikiamame rašte.

Pulk. Gardener: (perskaitęs raštą): —Ar tai tamstų nuomonė ir nusistatymas, ar taip mano ir jūsų tautiečiai?

Atstovai: — Šios mintys buvo pareikštos minėtų susirinkimų metu ir dėl to jos atitinka visų pabaltijiečių tremtinių nusistatymą.

Pulk. Gardener: —Ar Tamsalos pilnai atstovaujate savo tautiečius ir kuriuo būdu esate rinkti?

Atstovai: —Taip, mes atstovaujame savo tautiečius ir slapto, tiesioginiu ir lygiu balsavimu išrinkti.

Pulk. Gardener: —Ar visai jūsų tarpe neatsirado norinčių dalyvauti šioje delegacijoje?

Atstovai: —Iki šiol dar niekas nora nepareikšė.

Pulk. Gardener: —Kaip manote, ar galima daugiau tikėti

tu, ką matai savo akimis, ar tuo, ką rašo neoficialūs leidiniai, kaip "Readers Digest"?

Atstovai: —Tuo, ką matai, galima daugiau tikėti, negu tuo, ką skaitai.

—Pulk. Gardener: —Tai kodėl jūs visos tiesos nenorite savo akimis pamatyti?

Atstovai: — Su bolševizmu susipažinome 1940—1941 metais.

Pulk. Gardener: —Ar nematote, kad kaip daug kas paskutiniu metu pasauly pasikeitė, taip ir bolševizmas galėjo pakeisti savo formą?

Atstovai: — Turime žinių, kad pasikeitimai įvyko tik blogon pusėn.

Pulk. Gardener: —Iš kur tai žinote?

Atstovai: — Įvairiais keliais esame gavę eilę laiškų, iš kurių matyti, kad padėtis mūsų kraštuose tikrai baisi.

Pulk. Gardener: —Ar bijotumėte važiuoti su stipria sargyba garantuojamoje ekspedicijoje, kurioje ir aš dalyvačiau?

Atstovai: — Čia ne baimės reikalas, bet žinojimas, kad mūsų tėvynėse viešpatuoja bolševizmas.

Pulk. Gardener: —Trumpai tariant jūsų atsakymas yra "ne"?

Atstovai: — Taip — "ne".

Pulk. Gardener: —Ar tikrai tu šįfistikinė?

Atstovai: — Taip. Visi ir tvirtai.

Pulk. Gardener: —Kokias priemones, jūsų manymu, reikėtų panaudoti, kad pagreitinoti pabaltijiečių repatriaciją?

Atstovai: — Jei bus atstatyta Baltijos valstybių nepriklausomybė — jokių priemonių nereikės. Tremtiniai bėgte bėgs į savo namus.

Pulk. Gardener: —Ar jums viskas aišku?

Atstovai: — Taip, viskas mums aišku.

Pulk. Gardener: —Ir man viskas aišku. Aš tenorių vieną paprašyti: —jei atsirastų savanorių važiuoti su delegacija, prašau jų netrukdyti.

Atstovai: — Mes jų netrukdydysime, tačiau turime pareikšti, kad tai bus tik atskiri asmenys, bet ne bendruomenės įgaliotiniai ir turį visų pasitikėjimą delegatai.

Pulk. Gardener: — Tas savaime aišku, kitaip ir būti negali. Šiuo tarpu pasikalbėjimą baigsime, tačiau jei ateityje šiuo reikalu pakeisite savo nuomonę pasikalbėjimas kiekvienu momentu galės būti atnaujintas.

Atstovai: —Labai ačiū, tačiau mes manome, kad mūsų nuomonė nepasikeis.

Pulk. Gardener: —Bet aš manau, kad po to, kas jums dar teks pergyventi, jūsų nuomonė gali pasikeisti.

Yra žinių, jog ši akcija bus ir kitose stovyklose vykdoma. —A. R.

Du Užmušti, Penki Sužeisti Trafiko Nelaimėje

Prie Central Park avenue ir Jackson blvd. vakar susidaužė du automobiliai. Nelaimėje žuvo A. Randazzo, 42 metų, 735 North Lawndale ave., ir Mrs. Betty Pavlovski, 43 m., 3417 West 16th street. Penki kiti asmenys nelaimėje buvo sužeisti. Sužeistieji yra: Miss Mary Richardson 33 m., Mrs. Rachael Litberg 61 metų, George Marowski 21 metų, Walter Eggersdorf 21 m., ir Eugene Willsey 39 metų.

Keturios moterys buvo Randazzo mašinos pasažierės, gi vyrai važiuo kitu automobiliu. Iš sužeistųjų du buvo sužeisti lengviau, kitų trijų sulaužytos rankos ir kojos.

"NAUJENOS" — NEISSEMIAMAS ŽYNYNO IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

KORESPONDENCIJOS

Los Angeles, Calif.

LIETUVISKAS SPEKTAKLIS
Su naujų 1947 metų pradžia Los Angeles lietuviai turės progos pamatyti gražų, linksmą lietuvišką spektaklį-vaidinimą.

SLA 75-ta kuopa ruošiasi pateikti vietos lietuviams visai naują ir tikrai įdomų vakaro programą. Mat, iki šiol mūsų parengimai pradėta ir baigta žiemą šokių, vasarą piknikais.

Reiškia, du kuopos parengimai į metus, ir kiekvieną metų vis tas pats. Tiesa, lietuviška polkutė bei pasiūnekčiavimai prie bonkos alaus, etc. retkarčiais gali suteikti smagumą, bet kada tas pats kartojama per daugelį metų, tai jau lieka begaliniai neįdomu, nuobodū. Nenuostabu tad, kad lietuviai pradėjo visai neskaitlingai lankyti tuos parengimus.

Pilnai suprasdami trūkumą įdomesnių pajavainimų lietuviškuose vakaruose, šios kuopos keletas naujesniųjų narių sumanė paruošti linksmai įdomų vakarą su vaidinimu. Rūpesčiu p. M. Aftukienės ir kanadiečių pp. Antano ir Stellos Batkų buvo parinkta smagi komedija "Vienas iš mūsų turi apsigyventi", kuri bus suvaidinta sausio 19-tą dieną. Na, ir tik paklauskite, koks sąstatas tos komedijos. Kanadietis Antanas Batkus, chigagietė Adelė Nausiedas, detroitietis Pranas Račkus ir tik paskutiniu laiku iš užjūrio atvykęs p. Irena Lukšytė-Vidžuniene.

Komedija tikrai juokinga, sąstato nariai berods scenos veteranai, jau ne pirmą kartą pasirodys scenoje; tačiau pirmą kartą Los Angeleje, tad nėra abejonės, kad vietos lietuviai skaitlingai atsilankys į šį links-

mo pobūdžio vakarą.

Be vaidinimo, dar bus ir muzikalė programos dalis, kurią maloniai sutiko išpildyti Detroito lietuvaitė, p. Angela Adams ir kiti dainininkai.

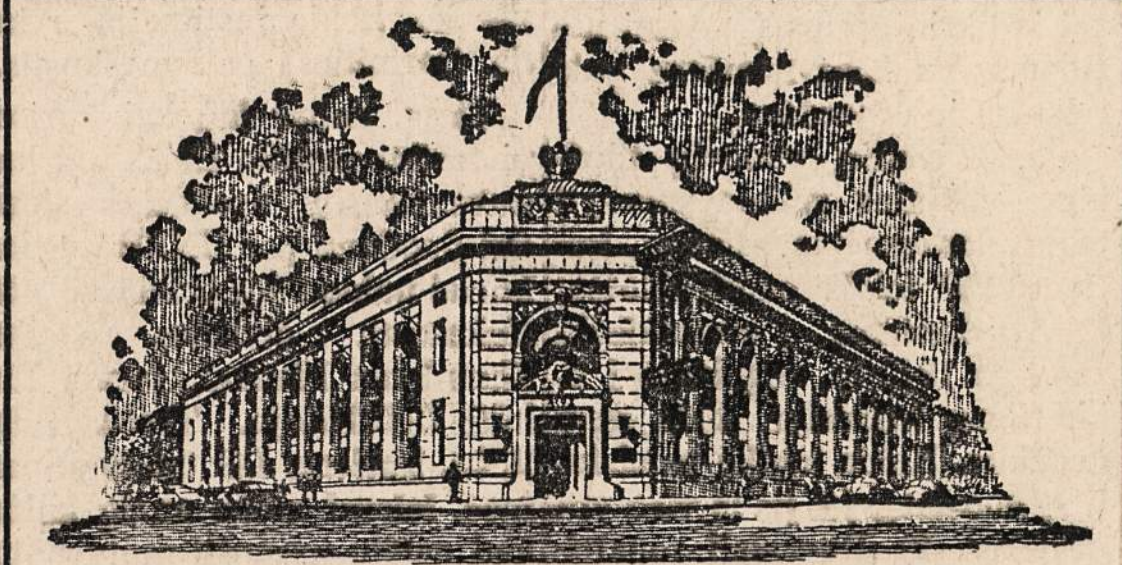
Malonią naujienybę siurprizo formoje žada pateikti du laisvos Lietuvos jaunuoliai, būtent, p. Irena Lukšytė-Vidžuniene ir p. Algirdas Regis. Jie žada išpildyti grupę lietuviškų šokių. Su malonumu laukiame jus, mieli laisvos Lietuvos auklėtiniai, pasirodant scenoje tautiškuose kostiumuose. Jūs tik galite duoti tikrą lietuviškų šokių interpretaciją.

Ar galite gi Los Angeles lietuviai pasakyti, kad tai nebus įdomus ir gražus vakaro programos? Žinoma, kad negalit, tad įrodymui jūsų susidomėjimo ir įvertinimo rengėjų bei programos dalyvių darbuotės visi, kam yra malonus lietuviškas menas, skaitlingai atsilankykite į šį parengimą. Jūs tušėsit malonumo linksmai praleisti vakarą ir suteiksit vakaro rengėjams daugiau energijos ir pasiryžimo darbuotis lietuviško meno dirvoje, kuri pas mus yra apgailėtina aplėista.

Pasižymėkite sausio 19-tą dieną, 3 valandą po pietų, North Star Auditorium. Čia pamatysite kaip du profesionalai kovoja su savo senstancia tutele, kuri užsispyrus yra vieną iš jų apsigyventi. Kas laimės? Taipgi girdėsite gražių lietuviškų dainų, Angela Adams, solistė, ir mišrus kvartetas, susidedantis iš pp. Adams, Stella Batkus ir J. Zemgulis.

Po programos, prie smagios muzikos, visi šoksime... Pasimatysime tad sausio 19 dieną North Star Auditorium. Adelė Nausiedas

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jis pagelbės daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo egzema, nudegimų ir kitų odos ligų. **Kaina \$1.50**, siųskite Money Order arba nuvykti į **BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 550.**

PASKOLOS ANT MORGICŲ —
UZ ZEMIAUSI NUOSTMI
TURTAS \$19,000,000.—ATSARGOS FONDAS \$1,500,000.00
Taupymo skyriuje dabar mokame 2%. Per 37 metus visados išmokėjom ant pareikalavimo

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 ARCHER AVE. Tel. VIRginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

PASIDĖKITE PINIGUS DABAR
MOKAME 3% DIVIDENDŲ
JEI PASIDĖSITE PINIGUS IKI SAUSIO 10, TAI DIVIDENDUS GAUSITE UŽ VISĄ MĖNESĮ

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS PHONE CANAL 8500

A. L. D. D. NARAI
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 r 6—8
Ofiso Tel. FULLMAN 1193
Namų Tel. FULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 ki 3 popiet; 6 ki 8 vak.
Telefonas DEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Tel. YARDS 3146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR ARABUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Sėdimoji: 11—12

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. ismant Seredos, Subatos vakarus ir Nevalias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, Trečiadieniais ir sekmadieniais pagal sutartį.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS: Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro. Treč. ir Seštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso Valandos: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Seštad. nuo 2-4 p. p. Treč. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Res. Tel.: VIRGINIA 2421

GROvehill 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 v. (Treč. ir seštad. pagal sutartį)

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6254 S. Ashland Avenue
Valandos—1-4 ir 7-9 P. M.
Išskyrus ketvirtadienius
Seštadieniais —1-4 P. M.
OFISO TEL. GROvehill 5213
REZIDENCIJOS TEL. HILITOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th St.
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vakarais, Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jei neatsiliepia šauk KEDZIE 2568
VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais, Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 2096
OFISO VALANDOS: 9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoj Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite Res. Tel. MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmad. nuo 10 val. iki 12 dienų.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Optometricaly Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karšči, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipia ir mokyklos vaikus. Atitaisome akių color blind. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtavė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU. ATVIRŲ IR SKAUDIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisėnėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite **LEGULO Ointment**. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-SIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos **ATHLETE'S FOOT**, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. **LEGULO Ointment** suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po \$1.25 ir \$3.50. Atsiųskite Money Order į **LEGULO, Dept. J, 4847 W. 14th Street, CICERO 50, ILL.** Arba atvykite į vaistinę **STEM PHARMACY** 4847 W. 14th St., Cicero 50r, Ill.

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis, DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-40

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirsite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

SKAITYKITE "NAUJENAS"

VESTUVIŲ VARPAI SUSKAMBĖS DEL
P-LĖS MARCELLA LUKAS IR JUOZAPO POŽERA
Šeštadienį, Sausio 11 d., 1947
VESTUVĖS IVYKS 8 VAL. VAKARE
CHAS. UKELIS SALEJE
3436 SO. LITUANICA AVENUE
Muzikantai bus Tėvas ir Sūnus, širdingai kviečiame visus jaunavedžių gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti ir dalyvauti linksmose vestuvėse.
KVIEČIA SESUO IR SVOGERIS LIUDVIKA IR STANLEY KIRISIS

\$1,000,000.00
Paskirta Veteranų Paskoloms Namų Pirkimui, Statymui ir Remontavimui Kreipkitės pas **KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION**
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 SOUTH HALSTED STREET Tel. CALUMET 4118

REMKIME MŪSŲ KARO VETERANUS
PILNAS PASIRINKIMAS RAKANDŲ IR ELEKTROS ĮRENGIMŲ
Ant užsakymo padaryti seklyčios rakandai Kaurai Miegruimie setai Lempas Veidrodžiai
Town of Lake Utilities
Vladas Klash Overseas Vet USNR
Phonos: Lafayette 7771-2
TOWN OF LAKE UTILITIES
1800-02 West 47th Street Corner Woods

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

ILLINOIS LEGISLATŪROS SESIJA SUSIRINKO

Vakar (sausio 8-tą) Springfielde susirinko Illinois valstijos legislaturos 65-ta sesija.

Nemažai svarbių problemų, karo išdavių, laukia legislaturos akcijos. Numatoma, kad svarbiausi punktai sesijos programoje bus klausimai parūpinimo daugiau gyvenamųjų namų, valstijos gerovės reikalai ir švietimo (mokyklų) problemos.

Abejū rūmų, atstovų ir senato, nariai laukė gubernatoriaus Greeno pranešimo. Reiskama nuomonė, kad gubernatorius daugiausia dėmesio savo kalboj pašvęs gyvenamųjų namų parūpinimo klausimui.

Taipgi domėtasi paties gubernatoriaus Greeno karjera. Illinois valstijos republikonai, sakoma, varo vajų, kad būsimose prezidento rinkimuose republikonų partija nominuotų jį kandidatų į vice-prezidentą.

Ateinančiuose rinkimuose republikonai tikisi laimėjimų, taigi, jei būtų nominuotas, gubernatorius Green gautų šansų patapti Jungtinių Valstijų vice-prezidentu.

Blaivininkės

Skelbia Pasisekimą

Women's Christian Temperance Union yra moterų blaivininkų organizacija. Tai nereiškia, kad tos moterys tik pačios negeria. Jų organizacija reiškia daug daugiau.

Jeigu, pavyzdžiui, kuriame Chicago kvartale piliečiai nubalsavo uždaryti salonus, tai galima tiksliai spėti, kad čia ir moterų blaivininkų pasidarbavimu buvo nemažai. Jeigu policija staiga ėmė tikrinti, ar salunai uždaromi laiku, kaip reikalauja miesto patvarkymai, tai visai galimas dalykas, kad sujudimas pasirodė moterų blaivininkų spaudimo pasėkoje. Jei spaudoje dažniau ima rodytis žinios apie blaivininkų organizaciją, tai tur būt jos nutarė paspausti laikraščių redakcijas.

1947 metams prasidėjus, Women's Christian Temperance League praneša, kad pernai į organizaciją įstojo 800 naujų grupių. Naujų narių organizacija gavusi per paskutinius metus 65,000. Tarp kitko ji suorganizavusi 382 vaikų grupes, nuo 6 metų iki kolegijos amžiaus.

Pamaldos už Baltijos Kraštus

Šiandien, ketvirtadienį, Hamilton viešbutį, Chicagoje, 20 So. Dearborn street, bus laikoma eilė pamaldų nuo 7 valandos ryto iki vidurnakčio.

Bendra pamaldų tema bus: World Peace, Devine Guidance Upon U. N. O.

Nuo 9 iki 10:30 valandos ryto bus laikomos pamaldos už Pabaltijo kraštus ir už Suomiją. Pamaldų vedėjas Dr. B. J. Rooth, kalbėtojas John Gilles, lietuvių misijonierių draugijos atstovas. Giesmių vadovs John F. Curtis, C. B. M. C. narys.

Du Gaisrai, Keturi Žmonės Sužeisti

Naktį į trečiadienį kilo gaisras apartamente namo 2350 Lincoln avenue. Ugnis išsipletė nuo aliejinio pečiaus. Gaisre apdegė Marida Klutts 59 metų, jo sūnus Thomas 21 metų ir Thomas žmona, kurią įsai vedė būdamas Anglijoje ir tarnaudamas Amerikos ginkluotose jėgose. Ugniagesiai apskaičiuoja, kad gaisras padarė nuostolių turtui \$2,000.

Neužilgo po pirmo gaisro ugniagesiai gavo kitą alarmą. Kilo gaisras Wicker Park Hall trobesy, 2040 North avenue.

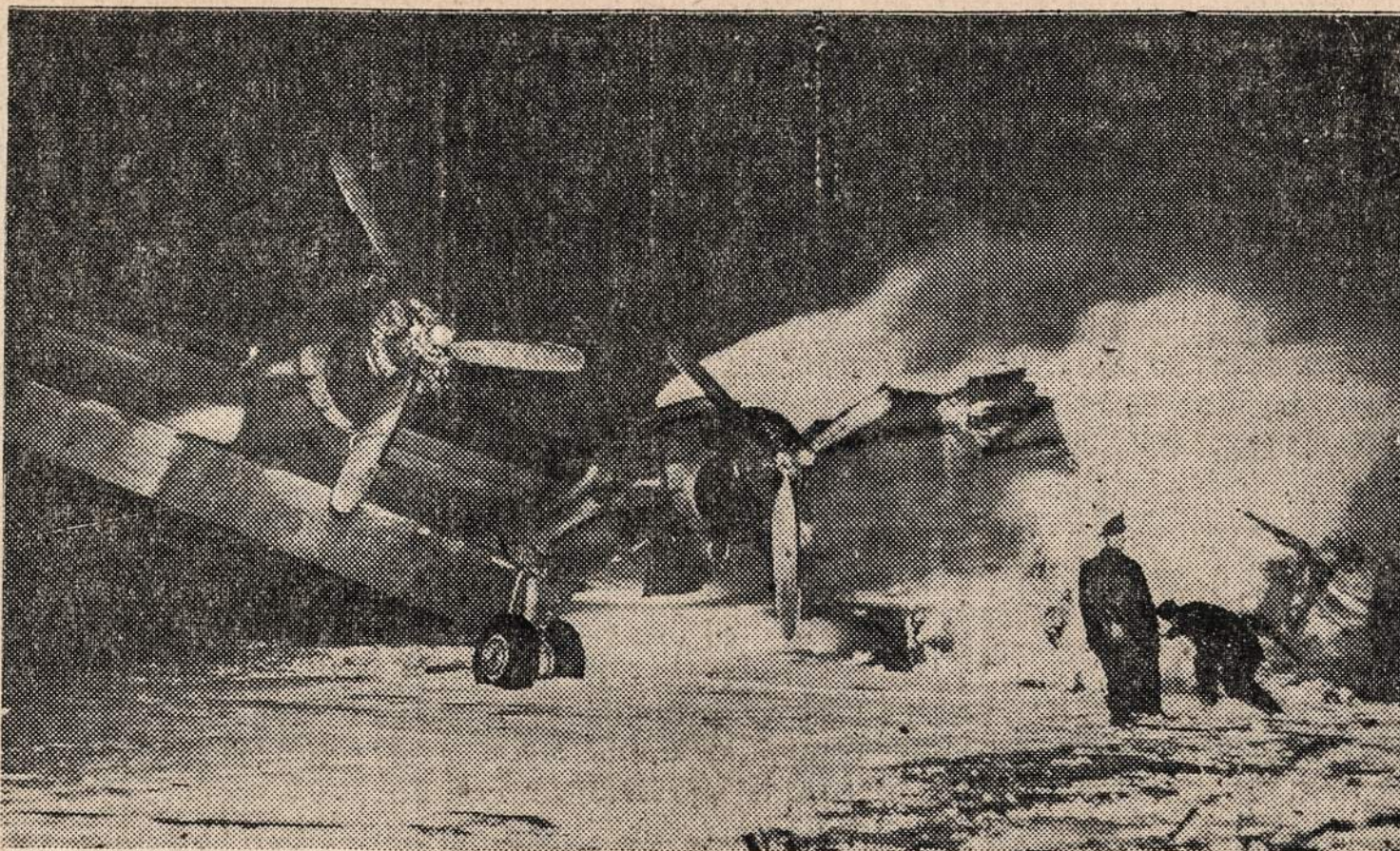
Pirmame šio trobesio aukšte buvo salionas. Kituose aukštuose turėta salės mingams, šokiams ir kitokiems rengimams. Apskaičiuojama, kad gaisras šiai vietai padarė nuostolių \$150,000.

Carl Endes, Wicker Park Park Klubu savininkas, laiku pastebėjo besiplečiantį gaisrą. Jo žmona pabėgo iš trobesio, o jis pats nubėgo sklepa tikslu išgelbėti sudėtus ten likurius.

Gaisras čia jį užtikto, ir tik ugniagesiai išgelbėjo jį, ištraukiantį per sklepo langą į oro pusę.

Minės Unijos 50 Metų Sukaktį

Ateinantį sekmadienį Chicago Photo-Engravers lokalas 5, Amerikos Darbo Federacijos organizacija, laikys nepaprastą meetingą. Minės lokalo 50 metų sukaktį. Meeting bus laikomas Stevens viešbuty.

Chicago municipaliam aerodrome gaisrininkai stengiasi užgesinti degantį lėktuvą. Iš pasažierių niekas nenukentėjo.

REIKIA KOVOTI IR AIŠKINTIS IŠ ESMĖS

"Gairės ir žingsniai" rašo:

Kad mus, tremtinius, visą laiką, o ypač nuo Reicho subyrėjimo lydi rafinuota vienos valstybės žinomos institucijos ranka, kiekvienam mūsų turi būti aišku. Priimant šį faktą dėmesin, reikalinga atitinkamai vertinti ir visus kitus mūsų nūdieninio gyvenimo faktorius; UNRRA ir kitas tremtinių bei apskritai socialiniams reikalams svarstyti konferencijas, tos pat UNRRA personalo keitimus, konfliktus su karinėmis institucijomis, nesibaigiančius screeningus, taip pat nesibaigiančius kai kurių DP plodymus.

Tokiame fone čia norima plačiau pakalbėti dėl tų vadinamųjų screeningų — sijočių... Kieno ir kodėl tokių screeningų pravedimas inspirojuojamas, kiekvienam pabaltiečiui paskaiciusiam ankietas aišku... Tačiau eikime toliau ir pažiūrėkime į šių tikrinimų vykdymą ir prasme tiek vykdytojams, tiek vykdomiesiems.

Ramiausiai tikrinimas tuo tarpu praėjo prancūzų zonoje. Britų zonoje dar tik pradeda masas, tačiau, atrodo, kad reikalavimai supratimo dvasioje. Daugiausia alarmuojantys daviniai ir vykdomo procedūra amerikiečių zonoje. Svarbiausia, kad čia pats tikrinimas neturi jokios sistemos; kas komisija — tai atskiras požiūris, savi nuostatai... Antras svarbus momentas, tai kad tikrinamiesiems, o gal ir tikrintojams (!) visai nežinomas ar bent neaiškus pats reikalas ir procedūra.

Pagal įvairių vietovių tikrinimo davinius galima sudaryti tokias kategorijas asmenų, kuriems DP teisės nepripažintos: 1) Atvykusiesiems į amerikiečių zoną po 1945 m. rugpjūčio 1 d. kiekvieną komisija tiria savo nuožniūra. Kokia logika pateisinai šį nuostata, jei jis iš viso yra neaiškus. 2) Buvusieji repatrijantai, nežiūrint jų kilmės ir kokiais sumetimais jie repatrijavę ir vėliau atsisakę repatrijantų teisių. Šiuo klausimu parengtas duotas iš Washingtono. Department of State samprotavimai dėl Pabaltijos vokiečių repatrijantų, kiek jie liečia kitas respublikas, iš kurių jau 1939 m. repartijacija vyko, gal ir teisingas, tačiau Lietuvoje repatrijacijos priedangoje 1941 m. išvyko su apie 15,000 vokiečių ir apie 40,000 lietuvių, apsolučiai nieko bendro neturėjusių nei su vokiečių kolme, nei su nacizmu. Dėl šių nundienio traktavimo, Amerikos Lietuvių Taryba ir mūsų vyriausios institucijos darė reikiamą žygių, bet, matyt, jie iki šiol tebėra be pasekų. Tenka pasakyti, kad praktiškai repatrijantais laikomi tik tie, kurie patys suteikia žinias arba kitų skundžiam... 3) Visi kiti, pvz., a) paskutiniu laiku, prieš išvykstant į Vokietiją gyvenusieji Vilniuje ar Vilniaus krašte (Scheinfeld) Augsburg, b) dirbusieji kokį pastovų darbą Reicho transporte bei ryšio įstaigose bei įmonėse (Hanau, Ansbach), c) tarnavusieji Reicho ir gaudavę atlyginimą, didesnę per 150 RM. mėnesiui (Hanau, per 200 RM., München,

Augsburg), d) buvę pabėgę į Vokietiją 1940 m. ir 1941 m., e) dirbusieji Vokietijoje savo profesijai artimą darbą, o ypač gyvenusieji ne vergų barakuose.

Mūsų centrinės institucijos dėl visų šių screeningų vykdymų padarė kai kurių žygių aukščiausios okupacinės administracijos įstaigose ir, kiek žinoma, jiems buvo užtikrinta, kad visi nukentėjusieji skundai, paduodami individualiai, bus patikrinti ir plačiai išsiaiškinti, kad visi nukentėjusieji naudai.

Tas išsiaiškinimas gana gražus, bet vistik rezultatas labai mažas. Mes neturime davinų ar mūsų centrai tuo atsakymu pasitenkinti, bet manome, kad ne to reikėjo ir reikia siekti... Tik pažiūrėkime ką reikią praktiškai nukentėjusieji skundai paduodami individualiai... Pirmiausia, kaip taisyklė, asmenims, kuriems komisijų sprendimų atimamos DP teisės, griežtai pranešama, kad jie turi apieisti gyvenamąją kampą ir su mašina lydimą ginkluotų pareigūnų, parūpinama... Bet kodėl apieisti, net kad DP teisės atimamos oficialiai, paprastai, nepasakoma... Vadinasi, kiekvienas išvežamas turi pats atspėti ar nujausti motyvus, kodėl jam atimtos DP teisės ir taip skystis. Antras nukentėjusiems nepasakoma, o ir visiems tikrinamiesiems ilgą laiką nebuvo žinoma, skundų tvarka; kokiai įstaigai, per ką, kokią instituciją ir kada (terminas) galima skųstis...

Tiesa, dabar jau kai kuriose vietovėse pavyko išsiaiškinti, kad nukentėjusieji apeliacijos skundai duodami per UNRRA team, kuriai nukentėjusieji priklauso, atitinkamam diviziono štabui. Skundams blankai, forma turi būti UNRRAoje. Trečia, retas iš tų, kuriems DP teisės atimamos, laisvai moka anglų kalbą, kad galėtų paruošti motyvuotus skundus, o pagaliau, kad ir mokantis kalbą, nuvežtas į kokią kaimą, atiduotas vergijon arba apgyvendintas spygliuotų vielų tvoromis aptvėrime ir sargybos saugomame barake, vargu fiziškai begalės iš ten pasišalinti ir pasiekti reikiamas įstaigas ar asmenis... Ketvirta, lietuvių neaišku, kokių dievų garbei tas vargšas jo brolis vos išlikęs per visą okupantų saulaviavimą ir terorą savo tėvynėje, dažnas sėdėjęs kalėjime, šiandien visko netekęs, dar užamas atstovų tos šalies, kuriai lietuvių tauta iš seno tiek daug simpatijos turi ir tiek daug savo atečiai tikisi... Tie visi samprotavimai neapima šitų procentų visus nukentėjusius, tačiau dalis yra tikrai taurūs lietuvių ir tikrai turintieji teisę ir DP kaip ir tūkstančiai kitų.

Bet grįžkime prie pašalinimo motyvų. Kai kur juokais (Hanau), kai kur rimtai (Dillingen) atsakingi pareigonyes esą išsitarę, kad komisijai reikia tuojau pat išskirti iš DP nemažiau 10%. Ką tas sako? Nieko kito, kaip tai, kad šio tikrinimo tikslas ne politinis ar kitoks DP patikrinimas, bet paprastas skaičiaus mažinimas, siekiant juos visai sunaikinti. Vadinasi, tai ko

siekia šio pradžioje mintėta vienos valstybės institucija, atlieka nemokamai tauri ir rimta kitos valstybės administracija. Vieno UNRRA skyriaus direktorius į klausimą kada baigsis screeningas, atsakęs — kada nebus stovykloje nė vieno DP. Visi realūs daviniai kalba už tai. Tuo tarpu paradoksiškai skamba, bet kas gali žinoti, ar nevis realybe, kai kurių kursuojantis pasakojimas, kad tolesniam screeninge kiekvienas DP turės dokumentaliai įrodyti, kodėl jis negali grįžti į tėvynę...

Baigiant tenka daryti išvadą, kad mūsų centrinės institucijos reikėjo ir reikia aiškinti ne vien tikrinimo procedūra, ir, žinoma, iš anksto supažindinti tikrinamuosius, o svarbiausia neatidėliojant daryti visus galimus žygius išsiaiškinti tikrinamųjų esmę ir prasme. Šiam žygiui pavykus, savaime atkris nedėkiniga pareiga aiškintis dėl kiekvieno individualiai ir, atrodo, bevilistiškai laukti plačiai išsiaiškinti sprendimų, nes tikrinimo ratas sukasi į kitą pusę, ne mūsų siekiamas patenkinti, bet mus pačius sunaikinti.

Ta pačia proga dar tenka pastebėti, kad screeningų eigoje visų savo nerangumų pasirodė daugelis mūsų bendruomenės komitetų, norint daryti reikiamus žygius, apygardų ir apylinkių (stovyklų) komitetai dažnai tuo nepasirūpina, nors priminti buvo ne kartą. Iš antros pusės, tenka pasidžiaugti beveik visų vietovių mūsų tautiečių parodytu dideliu solidarumu, paremiant juos moraliai ir materialiai, ginkluotos sargybos išvežimui į tamsią nežinią, nežiūrint vyriausių institucijų patikrinimo, kad kol nukentėjusieji skundai tebėra eigoje, jokie išvežimai nebuvo galimi. Deja, ir šis faktas sutvirtina, kad ne čia šio pakastas, kur oficialiai kalba.

Prižadėjo Pakelti Mokytojams Algas

Chicago švietimo tarybos prezidentas McCahey vakar paskelbė, kad mokytojams bus pakeltos algos šiais metais. \$35 mėnesiui priedo gaus pradinį mokyklų mokytojai ir mokytojos ir \$25 mėnesiui priedo gaus aukštųjų mokyklų mokytojai. Pakėlimas algų skaitysis nuo 1 dienos sausio mėnesio šių metų.

Chicago švietimo tarybos prezidentas McCahey vakar paskelbė, kad mokytojams bus pakeltos algos šiais metais. \$35 mėnesiui priedo gaus pradinį mokyklų mokytojai ir mokytojos ir \$25 mėnesiui priedo gaus aukštųjų mokyklų mokytojai. Pakėlimas algų skaitysis nuo 1 dienos sausio mėnesio šių metų.

Chicago švietimo tarybos prezidentas McCahey vakar paskelbė, kad mokytojams bus pakeltos algos šiais metais. \$35 mėnesiui priedo gaus pradinį mokyklų mokytojai ir mokytojos ir \$25 mėnesiui priedo gaus aukštųjų mokyklų mokytojai. Pakėlimas algų skaitysis nuo 1 dienos sausio mėnesio šių metų.

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT
BALF'o 3-čio skyriaus stotis pa. Alex Budri, 839 W. 33rd St.
Drabužiai ir kita viskas išvietinties lietuviams priimami kasdien per šonines duris, nepaisant ar p Budris rasis namie, ar ne. Prie autos reikią prisegti aukotojo aiškus adresas. VALDYBA

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, kuo nors maista, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti, — paaukite LAFayette 8617, o Mr Kass paims jūsų auką.
—J. K. Encheris, pirm.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

HANDY MEN
Geros Progos

Pagelbėti prie namo apžiūrėjimo. Patyrusių arba nepatyrusių. GERAS MOKESTIS Nuolatinis darbas. ATEIKITE ŠIANDIEN! YELLOW CAB CO. 57 E. 21st St.

MARSHALL FIELD & COMPANY RESTORANAI

Turi sekamus darbus INDU PLOVEJAMS. Pirkiniams nuolaidos privilegija. Valgis ir uniformos parūpinimas. Atsišaukite į Employment Office 3ūčias aukštas.

111 N. STATE ST.

REIKIA MAŠINISTŲ

Tiktai 1-mos klasės. Visokiam darbu shop work. General Mechanical Co., 430 So. Green St.

REIKIA NAKTINIO PEČKURIO

Šiltamų (green house) Vienas boileris su stokeriu KROWKA BROS. 5442 N. Western Ave.

Reikia DŽENTORIŲ OFISŲ NAMAS.

Naktinis darbas: \$47.84 į savaitę iš pat pradžių; 44 darbo valanos į savaitę. Pastovus darbas. Apmokamos atostogos; pakėlimas; geros darbo sąlygos.

ROOM 833 400 W. Madison.

SANDELIUI REIKIA DARBININKŲ GERAS MOKESTIS Geros darbo sąlygos Pakankamai viršlaikio. CONTINENTAL GLASS CO. 841 W. Cermak Road.

REIKALINGAS PROSYTOJAS. Prie custom kelnų. Geras atlyginimas. Pastovus darbas. N. Mueller, 3615 Lakewood, LAReview 1807.

REIKIA SARGO IR DŽENTORIŲ naktimis, taipgi sekmadieniais ir šventadieniais. Pastovus darbas, geras atlyginimas, geros darbo sąlygos. CENTRAL METALIC CASKET CO. 2333 Logan Blvd.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkų

REIKALINGAS INDU PLOVĖ-JAS-JA, 12 pietų iki 8 vakaro. Sekmadienį nedirbama. Geras atlyginimas. 4656 So. Western Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARSIDUODA LUNCHROOM su dideliais kambariais ir visais įtaisymais virimui. Renda \$30.00. Kaina \$700.00. 821 W. 31st St. Matykte greit.

PERSONAL
Asmenų ieško

NORĖTUME, kad lietuvių šeimyna galėtų prižiūrėti 3½ metų amžiaus mergaitę. Rašykite taip: Box 2947, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

FURNITURE-FIXTURE WANTED
Reikia Rakandų

NAUJOS BATERIES
6 IR 12 VOLTŲ;

tinka trokams ir pasažieriniams automobiliams. TRIANGLE 10576

FURNITURE-FIXTURE FOR-SAL
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę

arba Bathroom su Steel Wall tile kambarys 5x7, 5 pėdų aukšč. \$84.00. Sudėsimė—Kreditas HEMLOCK 3200 Pasirinkimas gražiausių spalvų

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

Ar jūs ieškote gero uždarbio ir saugumo?

THE TELEPHONE COMPANY

TURI KELETĄ DARBŲ

DŽENTORKOM

Uždirbsite 72% c. į valandą iš pat pradžių 77% c. į valandą po 3 mėnesių 82% c. į valandą po 6 mėnesių.

Valymo darbas moterim visose miesto dalyse

Darbo valandos: 5:30 po pietų iki 12 nakties.

ATSISAUKITE:

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN STREET FLOOR 309 W. Washington St.

REIKIA JAUNŲ LIETUVAIČIŲ merginų dirbti banke. Dėl platesnių informacijų paaukite CANAL 8500 arba rašykite adresu: Box No. 1946, 1739 South Halsted Street CHICAGO 8, ILL.

Reikia MOTERŲ

Valyti Ofisus Naktimis. TRUMPOS DARBO VALANDOS

76c. į valandą iš pat pradžių. Apmokamos atostogos.

ROOM 833 400 W. Madison.

REIKIA MOTERŲ, skudurų skirstytojų, geras atlyginimas. Pastovus darbas. Peoples Iron and Metal Co., 5835 So. Loomis Blvd.

REIKIA LEMPŲ DANGTELIŲ DIREJŲ.

Patyrusių prie fabric arba popierinių dangtelių. Nepatyrusius išlaivinsime. Aprauda, pašalpa, malonios darbo sąlygos. 259 E. Erie Street.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam namus, biuznus, lotus, farms ir mainoma kas ką turite. Apraudam nuo gaisro ir viskito nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reikią aprausti. Paaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose. PAUL M. SMITH & CO., 4457 So. Talman Avenue. Telefonas VIRginia 1682 arba REPUBLIC 10255

NAUJI BARGENAI

4-rių kambarių užbaigtas naujas bungalow. \$9,500. 5-rių kambarių bungalow, užbaigtas \$12,000. 4-rių flatų mūrinis. \$10,000. Šiaip turime didelį pasirinkimą mažesnių ir didesnių nuosavbių. Z. S. MCKEIVICE, 4038 Archer Ave. LAFayette 6719

MARQUETTE DISTRIKTE

65th ir Campbell
Ar jūs ieškote ko nors nepaprasto? Ši stuba turi VISKĄ, ko tik jūs norite ir dar daugiau. 6 kambarių bungalow su 5 kambarių modernišku English basement'iu flatu, su privatišku jėjimu. Olyva šildomas. Tai svajonių namas dar ir su pelnu. Greitai pardavimui; išvažiuoja iš miesto. Matyti galima tiktai susitarus. Tel. HEMLOCK 6506.

2 FLATŲ mūrinis, 1-6, 1-5. Copper gutters, slatinė stogas. Mūrinis garažas. Savininkas 3402 So. Marshfield, 2 aukštas.

PARDAVIMUI — 6 kambarių stuba, vonia, Kankakee mieste. 150 pėdų biuzno gatvėje ir vieškelis, \$9,000 cash. Pulkiausioji apylinkė bile kokiam biuznui. Savininkas George Rivard, 155 N. Dearborn Kankakee, Ill.

PARDAVIMUI arba mainymui biuznavas namas, 3 flatai ir šoras. Tinka visokiam biuznui. Marquette Parke, GROvehill 0742.

GILBOA, N. Y. — Nušauto Alphonse Ruocco kūnas. Ruocco buvo atsakingas už savo būvusios žmonos pašovimą. Jis instruktavo jauną merginą, kad toji nutrauktų jo būvusios žmonos paveikslą. Vietoje kameros, jis jai pakišo kamufliažuoją revolverį.